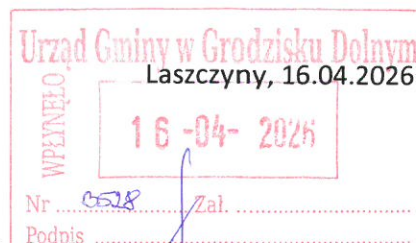

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY
W LASZCZYNACH
37-306 Grodzisko Dolne, Laszczyny 62
tel./fax 17 243 64 93, tel. 17 240 10 62
NIP 816-168-00-33

Przewodniczący Rady Gminy Grodzisko Dolne
Pan Jerzy Gdański

Przekazuję w załączniku **Sprawozdanie za rok 2025 z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce.**

Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Laszczynach
Monika Maj
mgr **Monika Maj**

Załącznik:

1. Sprawozdanie za rok 2025 z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce.

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2025
z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Laszczynach i Filii w Zmysłówce

Sprawozdanie obejmuje okres:
od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku

Spis treści:

Wstęp.....	3
Nazwa jednostki.....	3
Jednostka prowadząca lub zlecająca.....	3
Liczba miejsc statutowych.....	3
Typy domów.....	3
Cele działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce.....	5
Ogólne informacje.....	6
1. Formy i efekty prowadzonej działalności.....	7
2. Zasoby domu, przeznaczone na jego funkcjonowanie.....	42
Środki finansowe z budżetu wojewody, a także inne pozyskane na działalność bieżącą lub wydatki inwestycyjne w 2025 roku.....	42
Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i na czas określony w podziale na stanowiska pracy.....	43
3. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia.....	44
4. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku.....	45
5. Współpraca Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce z podmiotami działającymi na rzecz integracji uczestników i jej efekty.....	46
6. Oceny realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania Domu.....	54

Wstęp

Sprawozdanie należy sporządzić za cały okres, na który Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie przyznał dotację w rozdziale 85203 na prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla Gminy Grodzisko Dolne.

Termin przekazania sprawozdania do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie upływa z dniem 15 lutego roku następnego po okresie sprawozdawczym.

Nazwa jednostki:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach Laszczyny 62 37-306 Grodzisko Dolne tel. 17 2436493 e-mail: sdslaszczyzny@grodziskodolne.pl www.sdslaszczyzny.pl	Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach - Filia w Zmysłówce Zmysłówka 68 37-306 Grodzisko Dolne tel. 17 2401062 e-mail: sdslaszczyzny@grodziskodolne.pl www.sdslaszczyzny.pl
---	---

Jednostka prowadząca lub zlecająca:

Urząd Gminy w Grodzisku Dolnym
Grodzisko Dolne 125a
37-306 Grodzisko Dolne
tel. 17 2428265; 17 2436003

Liczba miejsc statutowych:

Dom posiada 60 miejsc statutowych, w podziale:

- 1) 30 miejsc w Laszczynach,
- 2) 30 miejsc w Filii w Zmysłówce.

Typy domów:

Dom jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

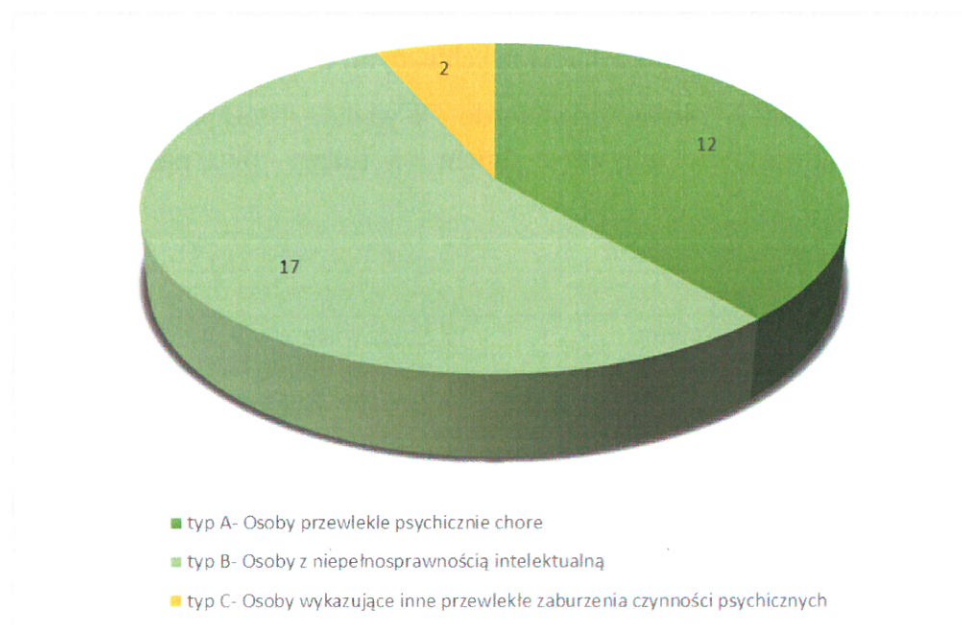
TYP A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych,

TYP B - dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne,

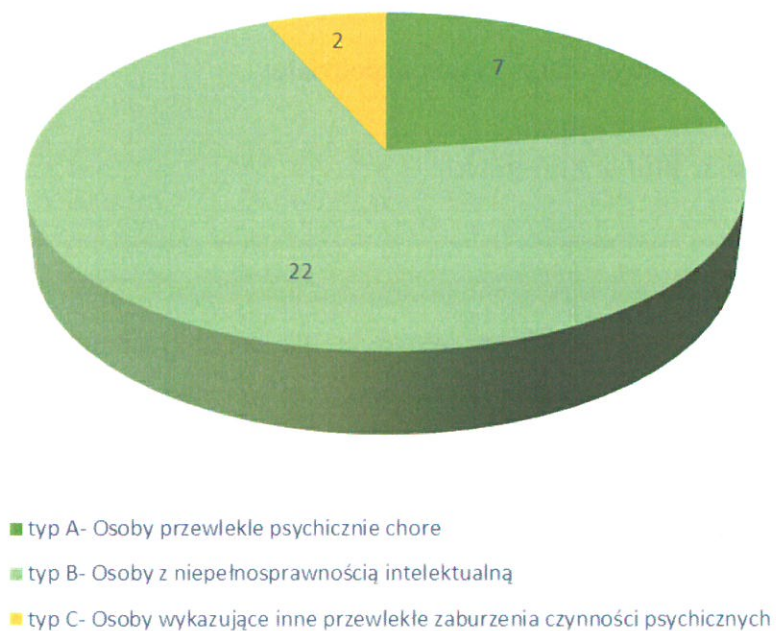
TYP C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Dom jest również ośrodkiem wsparcia dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, które są uczestnikami Domu typu A, B i C.

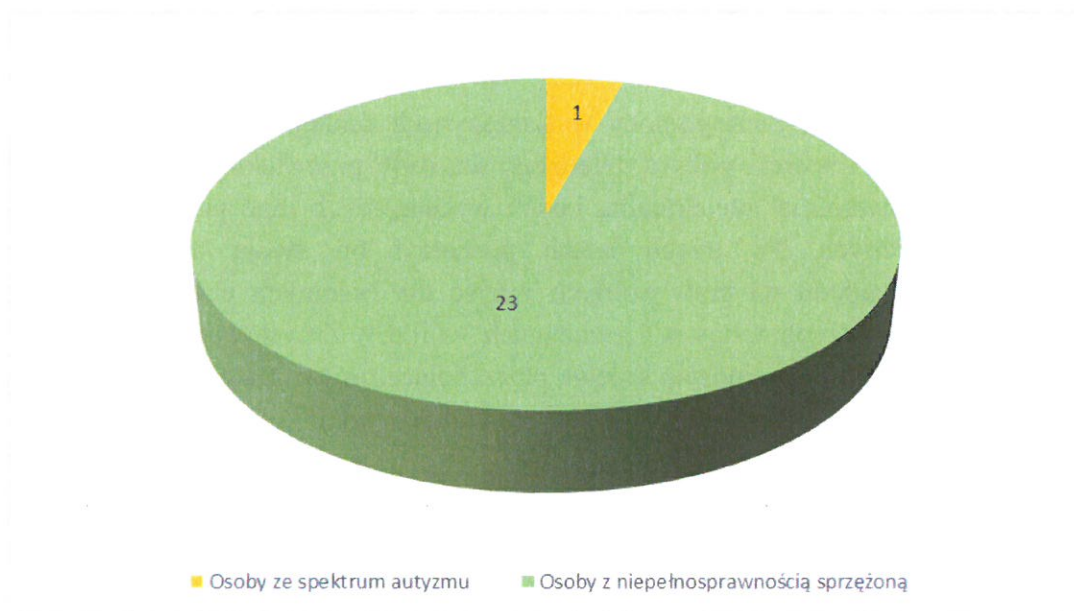
Rys.1 Podział uczestników ze względu na typ w ŚDS w Laszczynach (stan na dzień 31.12.2025):

Rys. 2 Podział uczestników ze względu na typ w ŚDS w Laszczynach – Filia w Zmysłowie (stan na dzień 31.12.2025):

Rys. 3 Uczestnicy z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu w ŚDS w Laszczynach i Filii w Zmysłówce (stan na dzień 31.12.2025):

Cele działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce:

Celami działalności Domu są:

- 1) zapewnianie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi poprzez świadczenie przez Dom usług w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi oraz treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu rodzinnym i społecznym, zwiększania ich zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej,
- 2) rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego przygotowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym oraz podtrzymywanie dobrej kondycji psychofizycznej i budowanie sieci oparcia społecznego poprzez zaspokojenie ich podstawowych potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i społecznych, przy jednoczesnym umożliwieniu im pozostania w naturalnym środowisku.

Ogólne informacje:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach został utworzony Uchwałą Nr XLIII/261/09 Rady Gminy Grodzisko Dolne z dnia 7 października 2009r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach, a Filia w Zmysłówce Uchwałą Nr XXVIII/229/2012 Rady Gminy Grodzisko Dolne z dnia 21 grudnia 2012r.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach funkcjonuje od 15 grudnia 2009 roku. Jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego dla osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Po trzech latach poszerzył on swoją działalność o Filie w Zmysłówce, ze względu na brak wolnych miejsc dla kolejnych chętnych uczestników. Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach – Filia w Zmysłówce powstał 20 grudnia 2012 roku i objął swoją działalnością kolejne potrzebujące osoby. Natomiast od października 2019 roku została zwiększona w nim liczba miejsc statutowych o kolejne 15.

Obie placówki są Domami o zasięgu gminnym, które obejmują swoim wsparciem uczestników z Gminy Grodzisko Dolne oraz innych Gmin na zasadzie porozumienia: Żołynia, Białobrzegi, Tryńcza, Łącut, Leżajsk, Rakszawa i miasta Leżajsk.

W ciągu 2025 roku z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym, skorzystało łącznie 63 osoby, z czego, 1 osoba przeszła do Domu Pomocy Społecznej, a 2 osoby zostały nowo przyjęte.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku nasze Domy obejmowały wsparciem łącznie 62 osoby, z tego 31 osób w Laszczynach i 31 osób w Zmysłówce.

1. Formy i efekty prowadzonej działalności

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłówce w działalności w 2025 roku realizowały swoje cele poprzez różnorodne formy wsparcia, treningi, terapie i zajęcia dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników, jak również możliwości organizacyjnych i finansowych placówki. Zakres tych usług wynikał z aktu prawnego jakim jest *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w Sprawie Środowiskowych Domów Samopomocy* (Dz. U. 2020, poz.249).

Postępowanie wspierająco - aktywizujące realizowane w 2025 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce obejmowało następujące formy i efekty prowadzonej działalności, które przedstawia poniższa tabela:

FORMY I EFEKTY PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2025 ROKU	
FORMY	EFEKTY
W 2025 ROKU BYŁY ZAPLANOWANE PONIŻSZE FORMY I SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ: 1. TRENING FUNKCJONOWANIA W CODZIENNYM ŻYCIU, w tym: a. TRENING DBAŁOŚCI O WYGLĄD ZEWNĘTRZNY CEL: Nauka/podtrzymywanie i doskonalenie umiejętności dotyczących dbałości o wygląd zewnętrzny. W ramach tego treningu zaplanowano: - edukację na temat estetyki wyglądu zewnętrznego, rozwijanie świadomości na temat schludnego wyglądu, który wpływa na kontakty interpersonalne i poprawia samopoczucie - podnoszenie poziomu samooceny przez poprawę swojego wizerunku wynikającego ze skoncentrowania uwagi na swoim wyglądzie - rozmowy z uczestnikami na temat systematyczności	1. TRENING FUNKCJONOWANIA W CODZIENNYM ŻYCIU, w tym: a. TRENING DBAŁOŚCI O WYGLĄD ZEWNĘTRZNY - spora grupa uczestników wymagała ciągłych, systematycznych powtórzeń i treningów z zakresu prawidłowego dbania o swój wygląd zewnętrzny - pewna grupa potrzebowała dalszej motywacji oraz pomocy opiekuna w tym zakresie - niektórym uczestnikom udzielana była pomoc przy wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych typu: golenie twarzy, kąpiel pod prysznicem, strzyżenie, czesanie włosów, obcinanie paznokci itp. - część uczestników natomiast miała świadomość potrzeby dbania o swój wygląd zewnętrzny, czystość odzieży i obuwia, a niektórzy nabyli umiejętności związane z dbaniem o estetykę wyglądu oraz

wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych poprawiających wygląd zewnętrzny - kształtowanie umiejętności codziennego zwracania uwagi na czystość i schludność: odzieży i obuwia, dopasowanie ubioru adekwatnie do pory roku, panującej pogody, wieku, okoliczności - edukację na temat konieczności codziennej zmiany bielizny - stosowanie u uczestników kontroli swojego wyglądu zewnętrznego przed lustrem, poprawa nieprawidłowości - kształtowanie dokładności w czynnościach rozbierania i ubierania się - stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych poprawiających wygląd zewnętrzny np. mycie włosów, suszenie, modelowanie, farbowanie, czesanie, strzyżenie, golenie twarzy - nauka dbania o estetyczny wygląd dłoni (obcinanie paznokci, czyszczenie) - doskonalenie posługiwania się przyborami toaletowymi np. suszarką, golarką elektryczną - stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych z zastosowaniem odpowiednich środków kosmetycznych	stosowali wyuczone umiejętności w życiu codziennym - większość z uczestników zdecydowanie bardziej dbało o swój wizerunek podczas różnego rodzaju wyjść, świąt, imprez okolicznościowych itp., niż na co dzień, - zazwyczaj pamiętali o konieczności codziennej zmiany bielizny, ale nie zawsze potrafili zadbać o czystość odzieży i obuwia, - natomiast dobrze radzili sobie z dopasowaniem ubioru adekwatnie do pory roku, panującej pogody, wieku czy okoliczności - niektórzy nabyli umiejętność prawidłowego wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, z użyciem odpowiednich przyborów toaletowych i środków kosmetycznych, jak np. golenie twarzy, obcinanie i czyszczenie paznokci - niektórzy dobrze potrafili zadbać o fryzurę i wygląd włosów: odbywało się systematyczne mycie, czesanie, podcinanie, farbowanie i modelowanie włosów, zarówno u pań, jak i u panów - przeprowadzono rozmowy z uczestnikami na temat konieczności dbania o wygląd zewnętrzny - wyrobiono także nawyk kontrolowania swojego wyglądu zewnętrznego przed lustrem, a w razie konieczności poprawy nieprawidłowości, - dzięki tej formie oddziaływań każdy mógł dobrze reprezentować swoją osobę, co pozytywnie wpłynęło na kontakty interpersonalne i poprawiło samopoczucie oraz wzrost własnej samooceny uczestników
b. TRENING NAUKI HIGIENY CEL: Nauka/utrwalenie/ wyrabianie prawidłowych nawyków higienicznych. W ramach tego treningu zaplanowano: - kształtowanie nawyku samokontroli w zakresie higieny, wyrobienie poczucia potrzeby dbałości o siebie i swoją higienę osobistą - uświadamianie wpływu zaniedbań higienicznych na człowieka, motywowanie do zachowań prozdrowotnych - zwiększenie zaradności, samodzielności	b. TRENING NAUKI HIGIENY - uczestnicy wyrabiali prawidłowe nawyki higieniczne oraz utrwalali i podtrzymywali posiadane umiejętności dotyczące higieny osobistej - motywowano ich do zachowań prozdrowotnych oraz uświadamiano ich o potrzebie utrzymania higieny na właściwym poziomie i o wpływie zaniedbania higieny osobistej na zdrowie człowieka, informowano ich o możliwości występowania chorób oraz infekcji, związanych z zaniedbaniami w tej sferze - niektórzy uczestnicy nie budzą zastrzeżeń, co do

i niezależności od osób drugih w kształtowaniu nawyków i umiejętności codziennego dbania o higienę osobistą - samodzielne korzystanie z prysznica, mycie całego ciała - pomoc i asystę podczas kąpieli (mycie głowy, całego ciała, poszczególnych jego części) oraz pomoc przy wykonywaniu wszystkich innych czynności, które uczestnik nie jest w stanie samodzielnie wykonać - przypominanie zasad korzystania z łazienki, prysznica, wc, umywalki - naukę korzystania z przyborów toaletowych i kosmetycznych zgodnie z ich przeznaczeniem: grzebień, suszarka do włosów, obcinaczki do paznokci, mydło, szampon, pasta do zębów, szczoteczka do zębów, chusteczki higieniczne - zwracanie uwagi na regularną higienę jamy ustnej - wyrabianie nawyku częstego mycia i dezynfekcji rąk, przede wszystkim przed i po posiłku, po korzystaniu z toalety, po przyjściu z zewnątrz, po pracy w pracowni - pielęgnację dłoni i paznokci, pielęgnację stóp - naukę sygnalizowania o potrzebie udania się do łazienki w celu załatwienia spraw fizjologicznych - monitorowanie utrzymania higieny osobistej na właściwym poziomie, przypominanie o kąpielach - pomoc uczestnikom we wszystkich czynnościach, które ze względu na deficyty nie są w stanie samodzielnie wykonać	utrzymania higieny na dobrym poziomie i przyjeżdżają do ośrodka czysti i zadbani - spora część uczestników dzięki przeprowadzonym treningom odpowiednio dbała o higienę osobistą, higienę jamy ustnej i wygląd dłoni czy włosów oraz korzystała z prysznica na ośrodku, a dzięki temu stosowali się do ogólnie przyjętych zasad higieny - część z nich radziła sobie samodzielnie podczas kąpieli, a część z nich potrzebowała pomocy opiekuna w tym zakresie - nieliczni w dalszym ciągu wymagają systematycznego przypominania o konieczności dbania o higienę osobistą, gdyż nie wszyscy zachowywali ją na odpowiednim poziomie - codziennie kładziony był nacisk na mycie i dezynfekcję rąk, większość uczestników potrafi samodzielnie umyć i zdezynfekować ręce przed wejściem do ośrodka, przed i po posiłku, po wyjściu z toalety, natomiast niektórym trzeba w dalszym ciągu o tym przypominać - uczestnicy otrzymali wiedzę na temat korzystania z przyborów toaletowych i kosmetycznych zgodnie z ich przeznaczeniem oraz potrafili stosować ją w praktyce - uczestnicy kształtowali umiejętności załatwiania potrzeb fizjologicznych w miejscu do tego przeznaczonym: większość uczestników potrafi samodzielnie załatwić swoje sprawy fizjologiczne, natomiast nieliczne osoby potrzebują przypomnienia o pójściu do toalety, ale są i tacy którzy wymagają asysty lub całkowitej pomocy opiekuna w tych czynnościach np. pomoc przy wysadzeniu na basen, czy zmiana pampersa - trening nauki higieny pozwolił na kształtowanie u uczestników prawidłowych nawyków i ogólnoprzyjętych zasad higienicznych
c. TRENING KULINARNY CEL:Zwiększenie samodzielności i zaradności uczestników w zakresie umiejętności kulinarnych, zdobycie nowych umiejętności.	c. TRENING KULINARNY - Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłówce w ramach treningu kulinarnego umożliwił wszystkim uczestnikom codzienne spożycie gorącego posiłku w formie obiadu

W ramach tego treningu zaplanowano:

- naukę zasad higieny i estetyki podczas zajęć w pracowni kulinarnej
- planowanie tygodniowego menu oraz naukę doboru odpowiednich artykułów spożywczych do danego dania
- naukę przygotowywania codziennych gorących posiłków w ośrodku
- utrwalanie umiejętności w zakresie samodzielnego przygotowania prostych posiłków, poprzez ćwiczenia tj. obróbkę wstępną warzyw i owoców, obieranie, krojenie, smażenie
- nabywanie umiejętności pieczenia ciast, ciasteczek, pączków oraz przygotowywanie deserów i sałatek
- systematyczne sprawdzanie terminów przydatności produktów
- poznawanie zasad prawidłowego przechowywania żywności
- nabywanie umiejętności dekorowania, nakrywania i podawania do stołu
- kultywowanie i organizowanie przyjęć okolicznościowych i świątecznych
- nabywanie umiejętności przygotowywania przetworów zimowych
- zapoznanie się z zasadami racjonalnego odżywiania

- zajęcia w pracowni kulinarnej były prowadzone systematycznie i wszystkie zaplanowane elementy treningu zostały zrealizowane
- duży nacisk kładziony był na odpowiednią higienę pracy i estetykę podczas przygotowywania posiłków
- uczestnicy uczyli się takich czynności jak: mycie i obieranie jarzyn, owoców, ćwiczyli umiejętności krojenia różnych produktów, prawidłowe odmierzanie produktów do przygotowania potraw, panierowanie i smażenie np. kotletów, przyprawianie itp.
- tylko nieliczni i pod nadzorem terapeuty/opiekuna nabyli podstawowe umiejętności w zakresie przygotowania prostych potraw i potrafili zrobić dania, które były podawane w formie obiadu
- pozostała grupa pomimo licznych ćwiczeń i prób, w dalszym ciągu nie jest w stanie przygotować samodzielnie posiłków
- spora część dobrze radzi sobie z parzeniem kawy i herbaty lub wykonaniem prostych pojedynczych czynności związanych z przygotowaniem potrawy
- część uczestników brała udział w planowaniu posiłków, przygotowywaniu list zakupowych z uwzględnieniem zasad racjonalnego odżywiania się
- angażowali się w przygotowania do przyjęć okolicznościowych i świątecznych poprzez: pieczenie ciast, ciasteczek, przygotowanie okazjonalnych potraw, sałatek czy przekąsek
- przeprowadzono rozmowy na temat odpowiedniego zachowania się przy stole oraz zademonstrowano technikę nakrywania do stołu i dekorowania go
- uczestnicy chętnie przygotowywali stoły poprzez nakrycie ich, dobór odpowiednich naczyń i sztućców oraz roznosili przygotowany posiłek
- potrafili kulturalnie zachować się podczas spożywania posiłków
- niektórzy poznali zasady zdrowego odżywiania się i starają się ich przestrzegać na codzień
- wszystkie prowadzone działania w pracowni kulinarnej doprowadziły do zwiększenia samodzielności i zaradności w zakresie umiejętności kulinarnych

d. TRENING UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

CEL: Zwiększenie samodzielności i zaradności życiowej uczestników, wypracowywanie poczucia obowiązku, dokładności, zaangażowania i samodyscypliny w zakresie czynności praktycznych i porządkowych.

Nauka/doskonalenie umiejętności z zakresu samoobsługi.

W ramach tego treningu zaplanowano:

- wypracowywanie potrzeby regularnego utrzymania porządku w swoim najbliższym otoczeniu, odkładanie rzeczy na miejsce
- kształtowanie nawyku utrzymania porządku i czystości w całym ośrodku i jego poszczególnych pracowniach
- podtrzymywanie umiejętności i nauka bezpiecznego posługiwania się sprzętem AGD i RTV będącym na wyposażeniu ośrodka np. suszarki elektrycznej, zmywarki, wyparzarki, żelazka, telewizora, radia, odkurzacza, robota kuchennego, mikrofalówki, czajnika elektrycznego, ekspresu do kawy, lodówka-zamrażarki
- uświadamianie zagrożeń wynikających z nieprawidłowego użytkowania sprzętów pod napięciem
- wykonywanie prania ręcznego i w pralce automatycznej: segregacja odzieży, wybór odpowiedniego programu i detergentu, rozwieszanie prania, składanie wysuszonego prania
- naukę bezpiecznego prasowania, dobierania odpowiedniej temperatury do tkanin
- wykonywanie dyżurów porządkowych, dbanie o porządek w ośrodku: zmiatanie, odkurzanie, mycie podłogi, ścieranie kurzu, segregowanie i wynoszenie śmieci, ścieranie stolików, parapetów, płukanie naczyń, wkładanie naczyń do zmywarki, mycie okien, mycie drzwi, krzeseł, mycie toalet, dezynfekcja różnych sprzętów i powierzchni
- zapoznanie z detergentami będącymi na wyposażeniu ośrodka oraz stosowanie ich zgodnie z przeznaczeniem
- wykonywanie prac porządkowych na zewnątrz

d. TRENING UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

- wypracowywano u uczestników potrzebę utrzymania porządku w swoim otoczeniu oraz poczucia odpowiedzialności za powierzone miejsce, poprzez aktywizowanie ich do regularnego porządkowania pracowni, miejsca pracy oraz miejsca w którym przebywają
- zapoznawano uczestników ze środkami chemicznymi będącymi na wyposażeniu ośrodka oraz omawiano jak ich używać
- uczestnicy dbali o utrzymanie czystości i ładu oraz wykonywali prace porządkowe, zarówno w ośrodku, jak i na zewnątrz ośrodka
- niektórzy pomagali w sprzątaniu samochodów służbowych i garaży
- w miarę swoich możliwości pełnili dyżury porządkowe i brali udział podczas codziennego bieżącego sprzątania, wykonując czynności typu: zmiatanie i mycie podłóg, odkładanie rzeczy na miejsce, ścieranie stolików i parapetów, mycie krzeseł, ścieranie kurzu, wynoszenie i segregowanie śmieci, mycie drzwi i okien, sprzątanie łazienek, korytarzy i pracowni.
- zapoznawano uczestników ze sprzętami RTV (telewizor, x-box, wieża hi-fi, radiomagnetofon i inne) i AGD (pralka, suszarka elektryczna, wyparzarka, zmywarka do naczyń, indukcja, piekarnik, robot kuchenny, odkurzacz, mikrofalówka, czajnik elektryczny, żelazko, lodówka, zamrażarka i inne) będącymi do ich dyspozycji na terenie ośrodka oraz uczono ich prawidłowej obsługi tych urządzeń
- część grupy w pewnym stopniu przyswoiła obsługę urządzeń RTV i AGD, lecz nadal część grupy wymaga ciągłej pomocy, instrukcji i ćwiczeń w obsłudze tych sprzętów
- spora część uczestników korzystała z pralki i suszarki, w celu zadbania o czystość swojej odzieży: uczyli się prawidłowej obsługi pralki i suszarki do ubrań, segregacji ubrań przed wypraniem, wyboru odpowiedniego środka piorącego oraz właściwego programu do danej odzieży
- znaczna część nabyła umiejętność prawidłowego

ośrodka: plewienie, grabienie liści i trawy, sadzenie, używanie prostych narzędzi ogrodniczych - wykonywanie prac związanych z pielęgnacją roślin wewnątrz budynku i na zewnątrz - wykonywanie drobnych remontów i napraw według bieżących potrzeb - sprzątanie samochodu służbowego - koszenie trawnika - odśnieżanie terenu ośrodka, posypywanie solą drogową - utrwalenie umiejętności z zakresu samoobsługi np. spożywania posiłków z użyciem sztućców, ubierania, rozbierania się, zmianę obuwia, sznurowanie obuwia, zapinania guzików, zamków	rozwieszania prania oraz składania suchej odzieży - natomiast tylko część potrafi posłużyć się żelazkiem, dlatego w dalszym ciągu doskonalono umiejętność prasowania i składania ubrań - uczestnicy wykonywali także prace związane z pielęgnacją roślin: podlewali, sadzili kwiaty w donicach, grabili liście, plewili rabaty. - w sezonie letnim kilku uczestników chętnie kosiło trawnik przy ośrodku, a zimą odśnieżali teren ośrodka i posypywali go solą drogową - panowie angażowali się również w wykonywanie wg potrzeb drobnych prac konserwatorskich, remontowych i naprawczych - dzięki udziałowi w wyżej opisanych zajęciach uczestnicy kształtowali nawyk utrzymania czystości i porządku, zwiększyli swoją samodzielność oraz zaradność życiową potrzebną do codziennego funkcjonowania oraz nauczyli się wykorzystywać umiejętności praktyczne w życiu codziennym - większość podopiecznych radziła sobie dobrze w zakresie samoobsługi, znaczna część grupy poprawiła swoje umiejętności w tym zakresie, jednak były osoby które wymagały i nadal wymagają stałej pomocy - w zależności od stopnia, rodzaju trudności i deficytów świadczone pomoc we wszystkich czynnościach, których nie potrafili wykonać samodzielnie, np. przy ubieraniu i rozbieraniu odzieży, obuwia, zapinaniu guzików, zamków czy spożywaniu posiłków.
e. TRENING GOSPODAROWANIA WŁASNYMI ŚRODKAMI FINANSOWYMI CEL: Wypracowywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, nauka zarządzania własnymi środkami finansowymi. W ramach tego treningu zaplanowano: - racjonalne gospodarowanie własnymi środkami finansowymi, rozdzielanie budżetu domowego według potrzeb - naukę umiejętnego planowania swoich finansów	e. TRENING GOSPODAROWANIA WŁASNYMI ŚRODKAMI FINANSOWYMI - podczas tego treningu duży nacisk kładziony był na naukę gospodarowania własnym budżetem i planowania swoich wydatków - w dalszym ciągu większość uczestników potrzebuje wsparcia w planowaniu swojego budżetu, ze zwróceniem uwagi na konieczność wykonywania opłat stałych, bieżących rachunków, artykułów spożywczych, leków i rzeczy niezbędnych w codziennym życiu

z uwzględnieniem opłat stałych, terminowe opłacanie rachunków - przygotowywanie listy artykułów potrzebnych do wykonania zaplanowanych czynności - poznanie, rozumienie wartości pieniądza jako środka płatniczego, rozpoznawanie nominałów - planowanie i robienie zakupów (do ośrodka i indywidualne), wyjścia do sklepu, orientacja w cenach i dokonywanie obliczeń, samodzielne dokonywanie płatności - ćwiczenia w robieniu zakupów w mini sklepiu znajdującym się w ośrodku oraz dbanie o asortyment sklepiu - zapoznanie się z funkcjonowaniem sklepów internetowych oraz aukcji internetowych	- sporo osób ma problemy z właściwym gospodarowaniem swoimi środkami finansowymi - tylko nieliczni orientowali się, jakie mają źródło dochodu i jakie ponoszą comiesięczne wydatki - kilku uczestników potrafi dobrze gospodarować własnym budżetem i zarządzać swoimi finansami z planowaniem i sumowaniem wydatków miesięcznych - spora część uczestników umie rozpoznać lub zna nominały banknotów i monet oraz dość dobrze radzi sobie z przeliczaniem pieniędzy, ale mają trudności w planowaniu wydatków - niektórzy uczyli się robienia zakupów wg listy najpotrzebniejszych rzeczy, orientacji w cenach, czy dokonywania prostych obliczeń pieniężnych - niektórzy brali także udział w robieniu zakupów w sklepie spożywczym - w miarę możliwości i potrzeb uczestników organizowane były wyjazdy do apteki i różnych sklepów np. w celu zakupu ubrań, rzeczy do domu, środków higieny i czystości, leków itp. - ponadto uczestnicy ćwiczyli też samodzielne robienie zakupów w mini sklepiu znajdującym się w ośrodku - część uczestników dość dobrze radzi sobie z robieniem zakupów, inni wymagają dalszej pomocy w tym zakresie
2. TRENING UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW CEL: Kształtowanie właściwych relacji z najbliższymi osobami oraz relacji społecznych. Nabywanie/doskonalenie umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych, zasad współżycia w społeczeństwie, samodzielności i zaradności w rozwiązywaniu sytuacji problemowych. W ramach tego treningu zaplanowano: - doskonalenie umiejętności interpersonalnych, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych, doskonalenie komunikacji, rozwijanie aktywności i odpowiedzialności	2. TRENING UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW - uczestnicy nabyli umiejętności współpracy w grupie oraz nawiązywania pozytywnych relacji z innymi osobami a także doskonalili poczucie odpowiedzialności - ćwiczone przestrzeganie norm właściwych zachowań, życzliwego traktowania samych siebie oraz kulturalnego wypowiadania się na różne tematy dotyczące sytuacji z codziennego życia z poszanowaniem odmiennego zdania innych osób - podczas treningów doskonalono nabywanie i rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji - w ramach zajęć uczestnicy rozwijali zasób słownictwa

- kształtowanie pozytywnych relacji z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w miejscach publicznych - kształtowanie umiejętności zachowań asertywnych w sytuacjach interpersonalnych - weryfikację i możliwość zmiany swoich zachowań i utrwalonych niepożądanych nawyków, które przeszkadzają w budowaniu i utrzymywaniu prawidłowych relacji - utrwalanie nawyku przestrzegania zasad i reguł życia społecznego i kulturalnego, adaptacja do różnych sytuacji społecznych - kształtowanie zdolności interpersonalnych, które ułatwiają radzenie sobie z problemami życia codziennego, - poznanie reakcji swoich i innych osób w sytuacjach konfliktowych - pokojowe rozwiązywanie problemów i konfliktów poprzez rozmowę i aktywne słuchanie, rozwijanie umiejętności właściwego postrzegania i opisywania problemu - nabywanie i rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji, - ćwiczenie radzenia sobie z trudnymi emocjami i negatywnymi stanami psychicznymi, wsparcie w pokonywaniu przeszkód - kształtowanie umiejętności wyrażania swoich emocji i potrzeb, rozpoznawanie swoich schematów działania - poznawanie jakie uczucia wzbudzam w innych osobach swoim zachowaniem, wypowiedziami - zwiększenie kontroli nad własnym życiem, rozwijanie samodzielności i zaradności - nabywanie nowych doświadczeń i niezbędnej wiedzy w radzeniu sobie z codziennymi problemami, nakierowywanie na pozytywne myślenie - nabywanie i doskonalenie umiejętności stosownego zachowania się w miejscach publicznych (instytucjach kultury, urzędach, środkach komunikacji itp.), różnych okolicznościach, sytuacjach społecznych - rozwijanie postawy empatii, ciepła, otwartości, życzliwości i szacunku wobec siebie, - naukę adekwatnego do sytuacji wyrażania własnych myśli, uczuć i trudnych emocji w sposób nie urażający drugiej osoby	- biernego oraz czynnego, wzmacniali umiejętność komunikacji werbalnej poprzez ćwiczenia zawierania znajomości, słuchania, zadawania pytań, odmawiania, inicjowania rozmowy oraz dyskutowania - uczestnicy zdobywali umiejętności odnośnie stawiania własnych granic oraz respektowania granic innych kolegów i koleżanek z ośrodka - dążono do wypracowania poczucia akceptacji siebie i ludzi wokół oraz otwartości i współpracy z innymi osobami - trenowano u uczestników umiejętność weryfikacji i możliwości zmiany swoich zachowań i utrwalonych niepożądanych nawyków, które często są przeszkodą w budowaniu bądź utrzymaniu prawidłowych relacji społecznych - uczestnicy pracowali także nad umiejętnościami radzenia sobie ze stresem, konfliktami oraz negatywnymi emocjami, które utrudniały codzienne funkcjonowanie - uczyli się wyrażania swoich negatywnych emocji i panowania nad nimi w różnych sytuacjach życiowych oraz byli wspierani i otrzymywali wskazówki, jak rozwiązywać problemy z którymi się borykają - rozwijano umiejętności właściwego postrzegania i opisywania problemu - częściowo opanowali umiejętności rozwiązywania konfliktów, rozładowania napięcia i stosowania konstruktywnych rozwiązań - część uczestników wykazywała się dobrymi umiejętnościami samodyscypliny, jednak niektórzy wymagali ciągłego dyscyplinowania i nieustannego przypominania o regułach panujących w grupie - duża część osób dość dobrze kształtowała pozytywne relacje z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami np. w czasie zakupów, wyjazdów do lekarzy oraz przebywając w miejscach publicznych - na zajęciach uczestnicy otrzymywali wskazówki dotyczące skupiania się na swoich mocnych stronach i pozytywnych cechach - podczas treningów uczestnicy pracowali nad budowaniem poczucia własnej wartości, wzmacnianiem pozytywnej samooceny i pozytywnego myślenia - niektórym uczestnikom trening ten pomógł
--	--

- naukę stawiania własnych granic oraz respektowanie granic innych osób - naukę rozwijania współpracy w grupie, nawiązywanie pozytywnych relacji z innymi - naukę radzenia sobie ze stresem, stosowanie konstruktywnych rozwiązań - rozwijanie pozytywnej samooceny i wzmacnianie poczucia własnej wartości, akceptacji siebie i ludzi wokół - odnajdywanie własnych zasobów i możliwości - pomoc w komunikacji z użyciem języka migowego w sytuacjach wymagających wsparcia	w odnalezieniu swojego miejsca w środowisku lokalnym - uczestnicy nabywali umiejętności stosowania form grzecznościowych oraz wyrażania swoich emocji za pomocą gestów i mimiki - w razie potrzeby udzielana była pomoc w komunikacji z wykorzystaniem języka migowego - podczas prowadzonych zajęć dążono przede wszystkim do poprawy komunikacji, asertywności, empatii oraz zdolności do nawiązywania relacji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych - trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów dotyczył wszelkich możliwych działań związanych z kontaktem z drugą osobą, bądź grupą osób - podsumowując uczestnicy kształtowali szeroko rozumiane zdolności interpersonalne oraz pozytywne zachowania, które ułatwiają radzenie sobie z problemami życia codziennego - w trakcie zajęć duży nacisk kładziony był na naukę samodzielności, zasad współżycia w społeczeństwie, pracy w grupie oraz nawiązywanie kontaktów z otoczeniem.
3. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO CEL: Kształtowanie i rozwijanie umiejętności efektywnego zarządzania czasem wolnym z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań uczestników. W ramach tego treningu zaplanowano: - udział w różnego rodzaju imprezach okolicznościowych, uroczystościach, występach np. urodziny uczestników, spotkanie opłatkowe, Andrzejki, śniadanie Wielkanocne, spotkanie z Mikołajem, przeglądy twórczości, wernisaże, imprezach sportowych - wyjścia do kina, muzeum, restauracji, kościoła - udział we Mszy św. - promowanie aktywnych form spędzania czasu takich jak turystyka, udział w wycieczkach, różnego rodzaju wyjazdach	3. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO - trening umiejętności spędzania czasu wolnego polegał głównie na umożliwieniu uczestnikom rozrywki i rekreacji, a także na odnajdywaniu i rozwijaniu swoich zainteresowań, talentów, pasji, uzdolnień oraz hobby - uczestnicy wcielali się w rolę zarówno biorcy, jak i organizatora imprez - chętnie brali udział w różnego typu spotkaniach towarzyskich, kulturalnych i okolicznościowych, dzięki którym nawiązali nowe znajomości, przyjaźnie - poszerzyli swoje zainteresowania oraz co niektórzy rozwinęli indywidualne talenty i zdolności artystyczne, muzyczne czy wokalne - niektórzy przełamali tremę i zaprezentowali się podczas artystycznych występów publicznych - w ciągu 2025 roku brali udział w wielu spotkaniach,

- oglądanie programów telewizyjnych: rozrywkowych i edukacyjnych, udział w seansach filmowych organizowanych w ośrodku - rozwijanie zainteresowań literackich książką, czasopiśmem, ciekawymi artykułami prasowymi - surfowanie po internecie, gry on-line, korzystanie z urządzeń multimedialnych (tablet, tablica interaktywna) - słuchanie opowiadań, audycji radiowych, audiobooków - udział w seansach z muzyką relaksacyjną i aromaterapią - śpiewanie piosenek, spędzanie czasu z muzyką, tańce - promocję zdrowia, aktywnego stylu życia i wypoczynku - spacerowanie i kontakt z naturą jako sposób na budowanie orientacji w terenie - spędzanie czasu na świeżym powietrzu: na siłowni plenerowej, placu zabaw, kąpiele słoneczne, jazda na rowerze, zabawy ruchowe kształtujące współdziałanie w grupie - wspólne spędzanie czasu przy grillowaniu - spędzanie czasu w towarzystwie koleżanek i kolegów na rozmowach - prowadzenie wspólnych rozmów i pogadań na różne tematy, debaty tzw. „burza mózgów”, rozmowy edukacyjne dotyczące otaczającego nas świata - spędzanie czasu przy grach i zabawach świetlicowych: scrabble, domino, memory, kalambury, układanie pinezek "grzybków", gry planszowe, układanie puzzli, klocków, warcaby, rozwiązywanie krzyżówek, wykreślanki, gry słowne, quizy, zagadki, gry karciane, ping-pong, piłkarzyki - twórcze spędzanie czasu: układanie diamentowej mozaiki, malowanie po numerach, malowanie kredkami na blokach - przygotowywanie uczestników do różnego rodzaju występów publicznych np. na przeglądy, festiwale, konkursy - zagospodarowanie czasu wolnego z uwzględnieniem własnych zainteresowań - kształtowanie umiejętności dostosowania się do otoczenia, integracja z uczestnikami i wzajemna pomoc	uroczystościach i imprezach okolicznościowych organizowanych w ośrodku, m.in.: urodziny uczestników, Śniadanie Wielkanocne, Spotkanie Wigilijne, grill, Andrzejki, wizyta św. Mikołaja, jak i poza nim: XVI Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób z Niepełnosprawnością w Leżajsku, Piknik Integracyjny z okazji Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych nad Zalewem „Czyste” w Grodzisku Dolnym, II Wielkim Balu Karnawałowym w Nowej Sarzynie, Uroczystym Balu Andrzejkowym – „Alicja w Krainie Czarów” w Łańcucie, Zabawie Andrzejkowej w Jarosławiu, Spotkaniu Integracyjnym pod hasłem „Dzień Ziemniaka” w Sarzynie, Pikniku Country w Jelnej, Spotkaniu Integracyjno – Edukacyjnym „Jesieniada 2025” w Sieniawie, Wystawie Żywych Motyli w MCK w Leżajsku, 25-lecie Stowarzyszenia „Dobry Dom” z Woli Zarczyckiej, - uczestnicy rozwijali swoje zdolności artystyczne i prezentowali także wykonywane prace rękodzielnicze na wystawie prac pt. "Odnaleźć Siebie" w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym oraz Ośrodku Kultury w Brzozie Królewskiej oraz wystawie prac osób z niepełnosprawnościami w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim pn. „Piernikowe Miasteczko” - rozwijali także swoje zainteresowania filmem poprzez wzięcie udziału w Światowym Dniu Dziedzictwa Audiowizualnego w Jarosławiu oraz wyjściu do kina: na seanse filmowe: "Ja jestem Niepokalane Poczucie" - organizowane były także wyjazdy do kościoła na Msze Święte, na Plenerową Drogę Krzyżową Osób z Niepełnosprawnością oraz na cmentarze - odbyły się w jednodniowe wycieczki do: Zamku w Łańcucie, kopalni ropy naftowej w Bóbrce, Iwonicza - Zdroju, ogrodów Pałacu w Sieniawie, Jagiełły oraz Parku Rozrywki „Zatorland” w Zatorze, - promując aktywne spędzanie czasu wolnego część uczestników wzięło udział w IX Rajdzie Rowerowym na trasie Szówsko - Radawa oraz w XXIV Spartakiadzie Sportowej Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego w Świlczy - starano się aby uczestnicy spędzali aktywnie czas wolny na świeżym powietrzu poprzez udział w spacerach, kąpielach słonecznych, korzystając
--	---

	z pobliskiego placu zabaw, altany i siłowni plenerowej, organizowano grille i różnorodne zabawy ruchowe, aby uczestnicy mogli miło spędzać czas w towarzystwie koleżanek i kolegów - w ośrodku uczestnicy spędzali czas wolny zgodnie ze swoimi zainteresowaniami - uczestnicy będąc w ośrodku chętnie spędzali swój czas wolny na wspólnych rozmowach oraz przy grach i zabawach świetlicowych: grając w gry planszowe, memory, warcaby, gry karciane, układając puzzle, budując z klocków konstrukcyjnych i drewnianych, rozwiązując krzyżówki, wykreślanki, rebusy, układając pinezki "grzybki" oraz mozaiki diamentowe, malując po numerach - biorąc udział w tego typu zajęciach uczestnicy stymulowali swoją pamięć, koncentrację i uwagę - okresowo odbywały się pogadanki prozdrowotne na temat zdrowego stylu życia oraz elementy relaksacji przy muzyce z użyciem aromaterapii - rozwijali także zainteresowania poprzez czytanie prasy, książek, czasopism, słuchanie muzyki rozrywkowej/relaksacyjnej, opowiadań, audiobooków, audycji radiowych, oglądanie programów telewizyjnych czy korzystanie z internetu - udział w tak różnorodnych zajęciach w ramach treningu umiejętności spędzania czasu wolnego dostarczył uczestnikom rozrywki, zabawy, nowych przeżyć, promował zdrowie psychiczne oraz fizyczne, pozwolił nabyć umiejętności odpoczywania, relaksowania się i aktywnego spędzania czasu wolnego - trening ten w głównej mierze przyczynił się do rozwijania talentów i zainteresowań uczestników oraz zdobycia umiejętności korzystania przez nich z różnych form spędzania czasu wolnego dostępnych w najbliższym otoczeniu
4. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE CEL: Udzielanie pomocy i wsparcia psychologicznego, dbanie o właściwy stan psychiczny uczestników. Wszyscy uczestnicy zostaną objęci pomocą	4. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE - zgodnie z zadaniami jakie należą do obowiązków psychologa poradnictwem psychologicznym objęto wszystkich uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Łaszczynach i Filii w Zmysłówce

psychologiczną dostosowaną do zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej oraz innych deficytów i przejawianych dysfunkcji.

W ramach poradnictwa psychologicznego zaplanowano:

- prowadzenie zajęć psychoterapeutycznych m.in. z zakresu psychologii: społecznej, osobowości, poznawczej, behawioralnej, emocji i motywacji, różnic indywidualnych, zdrowia i in.
- udzielanie poradnictwa psychologicznego w różnorodnych sytuacjach trudnych, problemowych z którymi zgłaszają się uczestnicy
- indywidualne rozmowy z uczestnikami, z ich rodzinami, opiekunami prawnymi
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z lękiem, napięciem, niepokojem, agresją, drażliwością oraz innymi negatywnymi procesami emocjonalnymi, wygaszanie zachowań niepożądanych
- rozwijanie samoświadomości, samoakceptacji oraz pozytywnej samooceny
- wyjaśnianie doświadczanych procesów psychicznych związanych z przejawianą jednostką chorobową
- poznawanie lub pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i seksualnych człowieka
- zniwelowanie poczucia izolacji, wycofania z życia społecznego, niezrozumienia, bezradności w wyniku doświadczanej choroby psychicznej
- integrację uczestników, rozładowanie napięć emocjonalnych powstałych w grupie, rozwijanie postawy szacunku wobec siebie
- kształtowanie adekwatnego reagowania na krytykę oraz wyrażanie jej w sposób akceptowany przez osoby przebywające w otoczeniu uczestnika

- podstawową formą pracy była terapia indywidualna oraz terapia grupowa
- prowadzono terapię psychologiczną i zajęcia psychoterapeutyczne dostosowane do zaburzeń psychicznych przejawianych przez podopiecznych
- w ramach terapii indywidualnej prowadzono m.in.: terapię depresji, zaburzeń lękowych, rozwijano umiejętność radzenia sobie ze stresem, napięciem wewnętrznym, niepokojem, obniżonym nastrojem oraz innymi negatywnymi stanami emocjonalnymi
- zakres oddziaływań wymienionych powyżej był również przedmiotem terapii grupowej, w której ponadto pojawiały się zagadnienia m.in. z zakresu psychologii społecznej, osobowości, poznawczej, ogólnej, rozwojowej, psychologii zdrowia oraz psychologii emocji i motywacji i inne
- prowadzono również zajęcia psychologiczne, w trakcie których wzmacniano poczucie własnej wartości, asertywności, empatii, oraz rozwijano postawę szacunku wobec siebie i innych osób
- kształtowano umiejętność radzenia sobie z lękiem, napięciem, niepokojem, agresją, drażliwością oraz innymi zgłaszanymi negatywnymi procesami emocjonalnymi
- udzielano pomocy psychologicznej w różnorodnych sytuacjach trudnych, problemowych z którymi zgłaszali się uczestnicy
- wyjaśniano doświadczane procesy psychiczne związane z przejawianą jednostką chorobową
- niwelowano poczucie izolacji, wycofania z życia społecznego, niezrozumienia, bezradności w wyniku doświadczanej choroby psychicznej
- rozwijano wyuczone pozytywne zachowania oraz przenoszono je na sytuacje w życiu codziennym
- wzmacniano nawiązywanie, podtrzymywanie i rozwijanie pozytywnych kontaktów interpersonalnych i społecznych
- kształtowano adekwatne reagowanie na krytykę oraz wyrażanie jej w sposób akceptowany przez osoby przebywające w otoczeniu uczestnika
- opisane metody psychologiczne wymagają dalszej kontynuacji pracy z uczestnikami
- innym aspektem pracy psychologa było opracowywanie opinii psychologicznych,

	a także ocen oraz indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizujących dostosowanych do przejawianych zaburzeń i deficytów oraz uwzględniających indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne poszczególnych podopiecznych - wytworzony klimat zaufania i przyjazna atmosfera sprzyjały utrwalaniu norm i zasad życia społeczno – moralnego oraz dbaniu o bezpieczeństwo i respektowanie potrzeb wszystkich uczestników - wszystkie udzielone porady oraz sprawy z którymi zwracali się uczestnicy zostały zachowane wyłącznie dla siebie zgodnie z przestrzeganą tajemnicą i etyką zawodową
5. POMOC W ZAŁATWIANIU SPRAW URZĘDOWYCH CEL: Uczestnicy będą uczyć się załatwiać samodzielnie lub z pomocą swoje sprawy urzędowe. Pomoc świadczona będzie poprzez: - naukę wypełniania pism urzędowych - pomoc przy wypełnianiu formularzy, kwestionariuszy, pisaniu podań, wniosków, kompletowanie niezbędnej dokumentacji do załatwienia spraw - towarzyszenie uczestnikowi podczas wyjazdu do różnego rodzaju instytucji (np. GOPS, PCPR, ZUS, bank), wsparcie w kontakcie z urzędnikami - naukę odpowiedniego zachowania się w urzędach - kształtowanie umiejętności prowadzenia rozmowy z pracownikami urzędów tj. kulturalnego i jasnego przekazu w jakiej sprawie przyszliśmy - pomoc w zakresie e-usług	5. POMOC W ZAŁATWIANIU SPRAW URZĘDOWYCH - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych miała charakter indywidualnego podejścia do każdego uczestnika, biorąc pod uwagę jego osobiste możliwości i potrzeby oraz poziom samodzielności w załatwieniu danej sprawy - polegała ona głównie na informowaniu uczestników o posiadanych uprawnieniach i motywowaniu ich do podejmowania działania - była podejmowana nauka samodzielnego wypełniania dokumentacji np. pisanie wniosków, podań i prośb, wypełnianie ankiet i kwestionariuszy - uczestnicy uzyskiwali pomoc w wypełnianiu i kompletowaniu dokumentacji potrzebnej do załatwienia swojej sprawy w różnych instytucjach użyteczności publicznej (m.in. w Gminnym/Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych czy różnych komisjach dotyczących Osób z Niepełnosprawnościami) - niektórzy z nich samodzielnie lub z pomocą rodziny docierali do tych placówek, natomiast pozostałym, potrzebującym tego uczestnikom oraz w miarę możliwości transportowych umożliwiono dojazd do różnych instytucji użyteczności publicznej w celu załatwienia ich sprawy - większość uczestników w dalszym ciągu miała problem z samodzielnym załatwieniem swoich spraw urzędowych, dlatego też w miarę możliwości terapeuta/opiekun asystował im w tych czynnościach - omawiane były również podstawowe zasady komunikacji w relacji petent - urzędnik,

	odpowiedniego zachowania się w placówkach urzędowych i prowadzenia rozmowy - w urzędach coraz bardziej powszechna jest cyfryzacja i e-usługi, a przepisy prawa często się zmieniają, co stwarza dodatkową barierę dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi, dlatego też edukowano uczestników w zakresie nowych funkcjonalności jak np. PUE ZUS czy Profil Zaufany, a także w wypełnianiu dokumentów on-line, choć ten zakres wymaga dalszego doskonalenia w kolejnym roku
6. POMOC W DOSTĘPIE DO NIEZBĘDNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH CEL: Uczestnicy otrzymają pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. W ramach tego świadczenia zaplanowano: - pomoc w znalezieniu kontaktu z jednostkami ochrony zdrowia, adresu bądź numeru telefonu - pomoc uczestnikowi z rejestracją do lekarzy specjalistów i lekarza rodzinnego - pomoc przy umówieniu i dotarciu na zabiegi rehabilitacyjne - pilnowanie umówionych terminów wizyt u lekarzy - motywowanie do utrzymania systematyczności uczęszczania do lekarzy specjalistów w celu podtrzymania dobrego stanu zdrowia - pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia - opiekę podczas wyjazdów na komisje i wizyty lekarskie - pomoc w realizacji recept i zakupie leków - kontakt z uczestnikiem przebywającym w szpitalu: odwiedziny, rozmowy telefoniczne z uczestnikiem i rodziną - opiekę nad uczestnikiem poprzez kontakt z rodziną i lekarzem prowadzącym w celu przekazania informacji o jego stanie zdrowia - pomoc w wypełnianiu formularzy i kompletowaniu dokumentacji niezbędnej do zorganizowania turnusu rehabilitacyjnego	6. POMOC W DOSTĘPIE DO NIEZBĘDNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH - pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych realizowana była w zależności od indywidualnych potrzeb uczestników - opiekuni medyczni współpracowali z jednostkami ochrony zdrowia oraz motywowali uczestników do utrzymania systematyczności uczęszczania do lekarzy specjalistów w celu podtrzymania dobrego stanu zdrowia - pomagano uczestnikom w umówieniu wizyt u lekarzy rodzinnych, a także służyła pomocą w uzgadnianiu i pilnowaniu terminów wizyt w poradniach specjalistycznych, instytucjach orzekających, czy na zabiegi rehabilitacyjne - zazwyczaj uczestnicy nie byli w pełni samodzielni w tych czynnościach, dlatego często umawiano i pilnowano terminów wizyt, organizowano im wyjazdy do poradni specjalistycznych, ośrodków zdrowia, instytucji orzekających oraz asystowano im podczas tych wizyt i w trakcie konsultacji medycznych, a w miarę możliwości zapewniony był transport w dotarciu do tych jednostek - świadczone im również pomoc przy realizacji recept i wykupieniu leków w aptece - uczestnicy, którzy przebywali w szpitalu otrzymywali odpowiednie wsparcie telefoniczne oraz osobiste poprzez odwiedziny, a rodzinie i lekarzowi prowadzącemu przekazywano informację o tym jak uczestnik zachowuje się w ośrodku i o jego stanie, w celu monitorowania jego stanu zdrowia i doboru jak najskuteczniejszej metody leczenia - dwóch uczestników uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym

7. NIEZBĘDNA OPIEKA,

w tym również w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu

CEL: Zapewnienie niezbędnej opieki, regularne kontrolowanie stanu psychofizycznego uczestników, nakierowanie na zmniejszenie ryzyka nawrotu choroby, bądź przedłużenie czasu remisji.

Niezbędna opieka realizowana będzie poprzez:

- kontrolę stanu zdrowia uczestników w ośrodku i na wyjazdach, reagowanie na symptomy chorobowe
- pilnowanie przyjmowania stałych leków przez uczestników
- uświadamianie konsekwencji odstawienia leków i łączenia ich z używkami
- rozmowy na temat konieczności specjalistycznego leczenia się
- wykonywanie podstawowych pomiarów parametrów życiowych: RR, temperatury ciała, poziomu cukru, wagi
- wykonywanie opatrunków, okładów
- przeprowadzanie pogadarek na tematy związane ze zdrowiem m.in.: choroby, używki, higiena, cholesterol, zdrowy tryb życia, racjonalne odżywianie się, dieta cukrzycowa i inne
- wykonywanie czynności higieniczno - pielęgnacyjnych oraz pomoc przy czynnościach związanych z: ubieraniem, rozbieraniem odzieży i obuwia, przebieraniem, spożywaniem posiłków, karmieniem, pomocą w toalecie, zmianą pampersa, myciem, kąpielą, zapinaniem guzików, zamków, wiązaniem butów
- pomoc przy zmianie pozycji ułożeniowej, przy wysadzaniu z wózka na kozetkę/materac oraz podczas przemieszczania się

7. NIEZBĘDNA OPIEKA,

w tym również w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu

- sprawowany był stały monitoring stanu zdrowia psychofizycznego uczestników oraz czuwano nad ich zdrowiem i bezpieczeństwem, zarówno podczas pobytu w ośrodku, jak i w trakcie wyjazdów
- wszyscy uczestnicy byli objęci podstawową, niezbędną opieką medyczną wykonywaną przez opiekunów medycznych i asystenta osoby niepełnosprawnej
- na bieżąco reagowano na złe samopoczucie uczestników, rozmawiano na temat konieczności specjalistycznego leczenia się i zachęcano ich do kontaktu z odpowiednimi poradniami zdrowia, regularnego badania się oraz w razie potrzeby korzystania z konsultacji medycznych
- uczestnicy mieli monitorowane i wykonywane podstawowe pomiary parametrów życiowych: temperatura, ciśnienie RR, pomiar cukru, pomiar wagi ciała oraz interpretowano uzyskane wyniki
- niektórzy uczestnicy potrzebowali przypomnienia o przyjmowaniu stałych leków, a niektórych trzeba było uświadamiać o konieczności regularnego zażywania leków, o konsekwencjach odstawienia stałych leków, czy negatywnych skutkach łączenia ich z używkami
- przy zaistnieniu potrzeby wykonywano różnego rodzaju opatrunki, okłady, czy drobne zabiegi
- podczas zajęć przeprowadzano pogadanki na tematy związane ze zdrowiem, chorobą i używkami
- zajęcia te służyły szerzeniu pojęcia zdrowego trybu życia i motywowaniu podopiecznych do przestrzegania zaleceń lekarskich
- uczestnicy nabywali umiejętność rozpoznawania stanów chorobowych, poznawali zasady zdrowego żywienia (np. dieta cukrzycowa) i stylu życia, utrwalali wiedzę o sposobach zachowania się w różnych sytuacjach zdrowotnych, brali udział w pogadankach na tematy: „Borelioza”, „Profilaktyka uzależnień”, „Cukrzyca – stopa cukrzycowa”, „Cholesterol – dieta”, „Zdrowe odżywianie”, „Higiena osobista”, „Zdrowy styl życia” i inne w zależności od zaistniałych potrzeb
- wymagającym tego uczestnikom świadczone pomoc w czynnościach higieniczno – pielęgnacyjnych oraz dnia codziennego, np.: przy spożywaniu posiłków, przebierano ich, zmieniano pampersy, wysadzano na basen, pomagano przy kąpeli i myciu się, przy

	ubieraniu i rozbieraniu odzieży oraz obuwia, zmieniano pozycję ułożeniową, a także udzielano pomocy w trakcie przemieszczania się po ośrodku - głównym efektem sprawowania niezbędnej opieki było zapobieganie pogorszeniu stanu zdrowia uczestników, poprzez szybką reakcję na pojawiające się sygnały nawrotu choroby oraz systematyczny i stały monitoring ich stanu zdrowia - niezbędna opieka służyła również rozwojowi świadomości prozdrowotnej uczestników i ich opiekunów
8. TERAPIA RUCHOWA, W TYM ZAJĘCIA SPORTOWE, TURYSTYKA I REKREACJA CEL: Terapia ruchowa będzie miała na celu aktywizowanie w czynny proces swojego usprawniania oraz kształtowania korzystnych nawyków dla zdrowia fizycznego uczestników. Zakres proponowanych ćwiczeń będzie dostosowany do możliwości i stanu zdrowia uczestników. W ramach tej terapii zaplanowano: - poranną gimnastykę ogólnokondycyjną w zależności od indywidualnych potrzeb: grupowa oraz indywidualna z użyciem lub bez przyrządów gimnastycznych (woreczki, laski, piłki, szarfy) przeplatane ćwiczeniami oddechowymi - treningi na stanowiskach: stepper, rower stacjonarny, stół do terapii manualnej ręki, rotor kkg i kkd, orbitrek, wioślarz, bieżnia - aerobik, poranny jogging, treningi Nordic Walking, spacer - treningi na siłowni zewnętrznej plenerowej - ćwiczenia indywidualne z uczestnikiem: bierne, czynno-bierne, czynne wolne, czynne z oporem, czynne w odciążeniu, czynne w odciążeniu z oporem, redresyjne, samowspomagane, relaksacyjne, ogólnousprawniające, równoważne, PIR-poizometryczna relaksacja mięśni, ćwiczenia z zastosowaniem elementów metody PNF - ćwiczenia z wykorzystaniem elementów integracji sensorycznej - ćwiczenia poprawiające koordynację wzrokowo-	8. TERAPIA RUCHOWA, W TYM ZAJĘCIA SPORTOWE, TURYSTYKA I REKREACJA - w pracy z uczestnikami brane pod uwagę były różne aspekty m. in. aktualny stan zdrowia, samopoczucie czy historia choroby i na tej podstawie realizowany był program dostosowując plan terapii do schorzenia, możliwości, oczekiwań i motywacji każdego z podopiecznych ośrodka - realizując plan dążono do podtrzymania bądź zwiększenia kondycji fizycznej, poprawy samopoczucia, odreagowania napięć, przeciwdziałania przykurczom, zwiększenia siły mięśniowej i koordynacji ruchowej, kształtowania korzystnych nawyków dla zdrowia fizycznego, aby umożliwić jak najpełniejsze funkcjonowanie w życiu społecznym - uczestnicy byli motywowani i aktywizowani do brania czynnego udziału w procesie swojego usprawniania - prowadzona była regularnie poranna gimnastyka grupowa bądź indywidualna połączona z ćwiczeniami oddechowymi - realizowano indywidualne zajęcia ruchowe zależnie od potrzeb: ćwiczenia w kabinie UGUL, ćwiczenia bierne, czynno-bierne, ogólnousprawniające - dla redukcji stresu, poprawy nastroju, wzmocnienia mięśni oraz układu krążeniowo-oddechowego stosowano aerobik i ćwiczenia przy muzyce łączące ze sobą elementy tańca - usprawniając motorykę dużą w celu kształtowania koordynacji i równowagi proponowane były ćwiczenia równoważne przy drabinkach lub z wykorzystaniem

ruchową - kształtowanie prawidłowej postawy ciała, równowagi, koordynacji i orientacji w przestrzeni z wykorzystaniem ścieżki sensorycznej lub drabinek gimnastycznych - elementy światłolecznictwa - terapii światłem, lampa sollux - masaże: klasyczny, gorącą czekoladą, gorącymi kamieniami, wibracyjny przy użyciu aparatu Aquavibron, relaksacyjny przy użyciu fotela masującego - aromaterapię - elementy treningu Jacobsona - relaksację przez muzykoterapię - helioterapię - terapia słońcem - silwoterapię - metodę terapeutyczną opartą na kontakcie z przyrodą - turnieje i gry ruchowe w sali bądź na świeżym powietrzu - treningi przed spartakiadą, zawodami, festiwalami i innymi imprezami o charakterze sportowym - uczestnictwo w spartakiadzie czy innych imprezach o charakterze sportowo-rekreacyjnym	ścieżki sensorycznej - natomiast podczas pracy nad motoryką małą, której zadaniem są precyzyjne ruchy dłoni, palców i nadgarstków wykonywano ćwiczenia manualne przy stoliku do terapii manualnej ręki czy z zastosowaniem różnego rodzaju pomocy typu: piasek kinetyczny, piłeczki sensoryczne, materiały o różnej fakturze, itp. - dużym zainteresowaniem cieszyły się treningi nordic walking w terenie - podczas sprzyjającej pogody organizowane były gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu łączące ze sobą elementy helioterapii i silwoterapii, a także część uczestników korzystała z siłowni zewnętrznej - działając na zmysły wzroku, słuchu, dotyku i węchu, a także obniżając poziom lęku i stresu prowadzono różne techniki relaksacji, w skład których wchodzi: aromaterapia, muzykoterapia i elementy Snoezelen – z wykorzystaniem kurtyny światłowodowej - dla poprawy kondycji i spalania zbędnych kalorii wykonywane były treningi na stanowiskach dostępnych w sali rehabilitacyjnej tj.: orbitrek, stepper, rotor kkg i kkd, rower stacjonarny, bieżnia, wioślarz i atlas - dla zmniejszenia napięcia emocjonalnego, poprawy trofiki mięśni i zwiększenia elastyczności tkanek wykonywane były masaże: klasyczny, gorącymi kamieniami, z użyciem aparatu AQUAVIBRON oraz korzystano z fotela masującego - wykonywane były zabiegi z użyciem lampy sollux - grupa uczestników wzięła udział XXIV Spartakiadzie Sportowej Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego. W kategorii „strzał piłką nożną do bramki” jeden z naszych uczestników zdobył brązowy medal. Udział w takich przedsięwzięciach promuje aktywny styl życia, uczy zasad rywalizacji „fair play” oraz wzmacnia integrację społeczną osób z różnymi niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi - podczas otwarcia IX Edycji Wystawy Prac Plastycznych Osób z Niepełnosprawnością z terenu powiatu leżajskiego pn. „Odnaleźć siebie...” kilku uczestników zatańczyło układ taneczny do utworu „Motylem jestem”. Występ poprzedzony był kilkutygodniowymi przygotowaniami choreografii
--	--

	i codziennymi próbami, podczas których uczestnicy pokazali dużą wolę walki, chęci i wiary w swoje umiejętności - grupa uczestników wzięła udział w IX Rajdzie Rowerowym Szówsko-Radawa. Taka forma aktywności fizycznej przynosi szereg korzyści, od poprawy kondycji po wzmocnienie układu sercowo-kръżeniowego - reasumując założone cele zajęć zostały zrealizowane tj. dzięki prowadzonej terapii ruchowej niektórzy uczestnicy: stali się bardziej zdyscyplinowani, poprawili swoją kondycję fizyczną i wydolność organizmu, wzmocnili swoją motorykę „małą i dużą”, rozwinęli główne cechy motoryczne i koordynację ruchową, a przede wszystkim dążyli do poprawy jakości życia i dobrego samopoczucia - niemniej jednak uczestnicy ośrodka wymagają nadal kontynuowania terapii ruchowej niezbędnej do codziennego funkcjonowania i utrzymania stanu zdrowia psychofizycznego na zadowalającym poziomie
9. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH CEL: Wszystkie działania będą miały na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu, nabywanie umiejętności powszechnie akceptowalnych przez otoczenie oraz osobisty rozwój uczestników poprzez: nabycie, podtrzymywanie lub doskonalenie umiejętności społecznych, stymulację rozwoju poznawczego, osobowościowego, emocjonalnego, zdrowotnego, społecznego i zawodowego. W ramach tego treningu zaplanowano do realizacji następujące zagadnienia: - Jak polubić siebie? - Samoocena mocnych i słabych stron - Współpraca - jak skutecznie współpracować - Stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja – budowanie postaw tolerancji i akceptacji odmienności - Emocje (podstawowe emocje jakich doświadcza człowiek, rozpoznawanie emocji na podstawie sygnałów płynących z ciała, wiedza na temat tego, skąd pochodzą emocje)	9. TRENING UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH - trening umiejętności społecznych to cykliczne zajęcia prowadzone w małych grupach, co sprzyjało budowaniu atmosfery bezpieczeństwa i zaufania, a dzięki temu uczestnicy mogli uczyć się od siebie nawzajem, a jednocześnie mieli przestrzeń do eksperymentowania z nowymi formami zachowań - tematy zostały wybrane w sposób zależny od cech uczestników i potrzeb, uwzględniając ich poziom funkcjonowania - głównym założonym celem prowadzonych treningów była poprawa jakości relacji i codziennego funkcjonowania społecznego - na kilku zajęciach mówiono o tożsamości i jej budowaniu: dzięki temu uczestnicy rozwijali umiejętność dostrzegania różnych punktów widzenia, kształtowali zdolność dociekania, wyjaśniania czy tworzenia argumentów. Dużym zainteresowaniem cieszyło się odgrywanie ról, podczas których ćwiczono porozumiewanie się z innymi. - ważną tematyką poruszaną podczas treningów były

- Komunikacja (jak aktywnie słuchać i co może nam dać słuchanie innych, komunikaty jak ich używać by były pomocne w codziennej komunikacji, komunikacja pomiędzy dwoma osobami i co może ją zakłócać) - Normy i zasady w życiu człowieka - Budowanie tożsamości społecznej - Zdrowy tryb życia	wartości moralne: uczestnicy podczas zajęć byli pobudzani do precyzowania preferowanych wartości życiowych i kształtowania hierarchii wartości - uczestnicy uczyli się o zdrowym trybie życia: szczególną uwagę skupiono na wzmacnianiu organizmu poprzez suplementację witamin, ochronę skóry, unikaniu używek - w ramach utrwalenia dobrych nawyków poruszono tematykę badań kontrolnych i profilaktyki, a także korzyściach płynących z aktywnego spędzania czasu poprzez spacer, jazdę na rowerze czy wykonywanie ćwiczeń w domu - sporym zainteresowaniem cieszył się temat o fundamentach zdrowia, gdzie mówiono o zdrowej diecie i jej korzyściach dla organizmu - podczas zajęć poruszono temat mentalizacji: był to świetny sposób ćwiczenia, dzięki któremu uczestnicy mogli nabyć umiejętności zwracania uwagi na perspektywę innych ludzi; ta szczególna umiejętność usprawnia komunikację i buduje dobrą jakość porozumienia międzyludzkiego - na zajęciach prowadzone były relaksacje, które cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród grupy: dzięki temu ćwiczeniu uczestnicy w praktyczny sposób mogli nauczyć się wykorzystywania takiego treningu do własnych potrzeb odzyskiwania równowagi psychicznej - trenowano umiejętność współpracy: dzięki temu uczestnicy nauczyli się, że umiejętność pracy zespołowej jest niezwykle ważna i dlatego należy być świadomym swoich tendencji i preferencji w grupie oraz, że we współpracy ważne jest rozdzielenie ról, a także poznanie tego co może utrudniać współpracę przy kreatywnych zadaniach - poruszono temat stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji: podczas tych zajęć uczestnicy dowiedzieli się, że uprzedzenia i dyskryminacja to powiązane ze sobą zjawiska społeczne. Stereotyp to uproszczony, zbiorowy obraz grupy, uprzedzenie to negatywna postawa emocjonalna wobec grupy, a dyskryminacja to nieuzasadnione, krzywdzące działanie lub traktowanie jednostki/grupy w oparciu o stereotypy i uprzedzenia - duże zainteresowanie wśród grupy wzbudził temat
---	---

	komunikacji: celem tego treningu było zdobycie wiedzy na temat komunikacji pomiędzy osobami i tego co może ją zakłócać. Uczestnicy wiedzą już, że w procesie komunikacji ważne jest uświadomienie sobie, jak doświadczenia i emocje mogą wpłynąć na proces dzielenia się informacją (komunikacja pozawerbalna) i jak ważne jest formułowanie komunikatów werbalnych (komunikat JA). - uczestnicy nauczyli się kształtowania umiejętności odbierania informacji na swój temat pochodzących ze źródeł zewnętrznych – od innych osób, a także tolerowania informacji niezgodnych z naszą opinią oraz uświadomili sobie to jak nas widzą inni i jak postrzegamy samych siebie. - mówiono o samoocenie mocnych i słabych stron: budowanie samooceny to proces, który wymaga cierpliwości, ale jest warty wysiłku. Po tym spotkaniu uczestnicy uświadomili sobie, że własna samoocena to proces, który pozwala nam lepiej zrozumieć siebie i swoje możliwości. Jest to umiejętność oceniania swoich wartości i osiągnięć, ale także świadomości swoich ograniczeń i obszarów do poprawy.
10. TRENING UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej CEL: Trening ten ma na celu poprawę zdolności w zakresie efektywnego porozumiewania się z innymi, a w przypadku osób z problemami w zakresie komunikacji werbalnej naukę posługiwania się oraz wykorzystywania alternatywnych i wspomagających metod porozumiewania się. W ramach tego treningu zaplanowano: - omawianie komunikacji, co to jest i na czym polega, odróżnianie komunikacji werbalnej i niewerbalnej - nawiązywanie kontaktu z otoczeniem poprzez doskonalenie komunikacji: prowadzenia i podtrzymywania rozmowy	10.TRENING UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej - trening umiejętności komunikacyjnych miał na celu podniesienie poziomu komunikacji wśród uczestników, poprawę zdolności w zakresie efektywnego porozumiewania się z innymi, rozwinięcie integracji, budowanie relacji interpersonalnych oraz aktywizowanie do udziału w życiu społecznym - trening ten uczył prawidłowej komunikacji, aktywnego słuchania oraz pokonywania barier komunikacyjnych - uczestnicy podczas zajęć zapoznawali się z zagadnieniami związanymi z szeroko rozumianą komunikacją, zarówno werbalną jak i niewerbalną - potrzeby w zakresie rozwoju zdolności

- kształtowanie, rozwijanie i utrzymywanie umiejętności komunikacyjnych uczestników poprzez: jasne i precyzyjne wyrażanie swoich myśli, asertywność, naukę empatii, radzenie sobie z trudnymi sytuacjami, konfliktami i barierami komunikacyjnymi - doskonalenie aktywnego słuchania wspomagające pamięć i koncentrację - wykorzystywanie alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej) – piktogramy, komunikator MÓWiK, obrazki, zdjęcia itp. - rozwijanie i doskonalenie podstawowych zasad kultury komunikowania się - rozwijanie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie z innymi uczestnikami oraz terapeutami, wzajemna pomoc - doskonalenie komunikacji poprzez rozpoznawanie mimiki twarzy, gestów, postawy i układu ciała, tonu głosu - kształtowanie umiejętności w rozpoznawaniu emocji: wyciszenia negatywnych a wzmacnianie pozytywnych - nabywanie umiejętności wyraźnej wymowy, kształtowanie umiejętności swobodnego wypowiadania się pełnymi zdaniami bogatymi w wyszukane słownictwo - ćwiczenia polegające na opisywaniu i odgadywaniu obrazków, odpowiadaniu na pytania „co to jest” na danych obrazkach - naukę wypowiadania zwrotów grzecznościowych	komunikacyjnych były zróżnicowane, dlatego realizowany program z poszczególnymi uczestnikami podniósł kompetencje komunikacyjne na różnych poziomach - większość uczestników porozumiewa się werbalnie, dlatego rozwijali oni i doskonalili podstawowe zasady kultury komunikowania się oraz zdobywali umiejętności i wiedzę na temat tego, jak w sposób otwarty i kulturalny prowadzić konwersację, jak nawiązywać i podtrzymywać rozmowę, używać form grzecznościowych, wymieniać poglądy i własne opinie na różne tematy z poszanowaniem odmiennego zdania innych, właściwie odpowiadać na pytania, doskonalili wypowiadanie się przy użyciu pełnych zdań i wzbogacali przy tym zakres słownictwa - uczestnicy rozwijali także umiejętności aktywnego słuchania oraz wspomagali pamięć i koncentrację, poprzez wykonywanie ćwiczeń polegających na zadawaniu pytań, odgadywaniu haseł, opisywaniu obrazków, grafik i zdjęć - większość osób doskonała komunikację przez rozpoznawanie mimiki i wyrazu twarzy, gestów, postawy i układu ciała - uczestnicy mający problemy z mową i wadami wymowy wykonywali ćwiczenia wspomagające wyraźną mowę oraz pracowali nad tym, aby była właściwa i zrozumiała - kilkoro uczestników porozumiewa się niewerbalnie, dlatego kształtowali oni umiejętności radzenia sobie z trudnościami i barierami komunikacyjnymi poprzez wykorzystywanie m.in.: piktogramów, obrazków, rysunków i zdjęć, programu multimedialnego „MÓWiK” oraz gestów i mimiki twarzy - inni uczestnicy byli angażowani do kontaktu z nimi poprzez naukę posługiwania się książką z piktogramami, co pozwoliło na wzajemną komunikację - udział w treningu umiejętności komunikacyjnych umożliwił uczestnikom zwiększenie świadomości komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz nauczył ich asertywnego komunikowania swoich potrzeb - dzięki temu spora część grupy w dużej mierze udoskonała umiejętności nawiązywania kontaktu i podtrzymania relacji z innymi uczestnikami,
--	--

	z terapeutami/ opiekunami oraz z najbliższym otoczeniem, opartymi na zaufaniu, tolerancji, otwartości i życzliwości
11. MUZYKOTERAPIA, w tym również w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężnymi i spektrum autyzmu CEL: Rozwijanie aktywności własnej, rozbudzanie radości z kontaktu z muzyką, obniżanie napięcia psychofizycznego i emocjonalnego. W ramach zajęć zaplanowano: - śpiew grupowy i indywidualny - śpiewanie piosenek popularnych, sakralnych, świątecznych - naukę nowych tekstów piosenek, ćwiczenie pamięci - integrację, nabycie umiejętności współpracy - rozwijanie kreatywności i spontaniczności - podwyższenie poczucia własnej wartości poprzez zdobyte umiejętności - przełamywanie strachu, niechęci do występów publicznych - przygotowywanie uczestników do przeglądów, festiwali - rozwijanie pozytywnego nastawienia do muzyki, czerpanie z niej radości i satysfakcji - odreagowanie napięć, stresów, odblokowanie ciała, odpoczynek i relaks poprzez dobranie odpowiedniego rodzaju muzyki	11. MUZYKOTERAPIA, w tym również w szczególności dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężnymi i spektrum autyzmu - muzykoterapia to dziedzina posługująca się muzyką lub jej elementami, w celu przywracania lub poprawy funkcjonowania osób z różnorodnymi problemami natury emocjonalnej, fizycznej, czy umysłowej - zajęcia muzykoterapeutyczne z uczestnikami odbywały się dwa razy w tygodniu po trzy godziny - uczestnicy chętnie rozwijali swoje umiejętności muzyczne poprzez aktywne muzykowanie: naukę tekstów, śpiewu, wystukiwanie rytmu przy pomocy prostych instrumentów, np. tamburyno, marakasy, kastaniety wspierając przy tym rozwój słuchu, koordynację ruchową oraz koncentrację - śpiewali piosenki z różnych okazji np.: urodzin, Dnia Matki, Święta Niepodległości, majówki itp. - przeprowadzono z uczestnikami rozmowy na temat ich upodobań muzycznych, chcąc wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom, jak również nawiązać kontakt oraz zdobyć zaufanie, by byli zadowoleni z tej formy terapii - podczas zajęć z muzykoterapii uczestnicy rozwijali aktywność, spontaniczność, zmniejszali napięcie mięśniowe i rozładowywali emocje - wspólne przebywanie, śpiew grupowy i indywidualny, zwiększało wzajemne zaufanie uczestników - uczestnicy czerpali radość z zajęć poprzez śpiewanie różnorodnych piosenek, m.in.: świątecznych, sakralnych, disco, biesiadnych, ludowych, nowoczesnych i popularnych oraz tych z przed lat - zajęcia kształtowały u uczestników pozytywny stosunek do muzyki, dzięki czemu chętnie brali w nich udział - przed świętami Bożego Narodzenia ćwiczone kolędy i pastorałki, dzięki temu uczestnicy wystąpili podczas: XVI Przeglądu Kolęd i Pastorałek w Miejskim Centrum

	Kultury w Leżajsku. Takie występy dają nie tylko możliwość zaprezentowania się na scenie ale także naukę umiejętności współpracy w grupie - latem podczas IX Edycji Wystawy Prac Plastycznych Osób z Niepełnosprawnością z terenu powiatu leżajskiego pn. „Odnaleźć siebie...”, uczestnicy zaśpiewali piosenkę „Dmuchawce, latawce, wiatr” przy akompaniamencie pianina. Występ poprzedzony był wieloma próbami, w czasie których uczestnicy uczyli się tekstu, wyczucia tempa, odpowiedniej dynamiki oraz spójności z melodią. - bywały dni, iż wyraźnie niezbędny był uczestnikom odpoczynek i relaksacja, dlatego w tym celu stosowano odpowiednią muzykę wyciszającą emocje
--	--

12. INNE FORMY – TERAPIA ZAJĘCIOWA

CEL: Terapia zajęciowa uczy konkretnych umiejętności przygotowujących do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym umiejętności społecznych, zawodowych, interpersonalnych. Dzięki niej uczestnicy mogą wyzwolić swój potencjał i odkryć swoje możliwości a to czyni, że poprawiają swoją samoocenę i dają poczucie sprawstwa.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach prowadzona była w 5 pracowniach terapeutycznych:

- 1) Pracownia rękodzieła artystycznego
- 2) Pracownia plastyczna
- 3) Pracownia rzemiosł różnych i ochrony przeciwpożarowej
- 4) Pracownia kulinarna
- 5) Pracownia komputerowo-poligraficzna

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach - Filia w Zmysłowiec prowadzona była w 4 pracowniach terapeutycznych:

- 1) Pracownia artystyczna – Cztery Pory Roku
- 2) Pracownia rękodzielniczo-ogrodnicza
- 3) Pracownia kulinarna
- 4) Pracownia komputerowo-poligraficzna

1) PRACOWNIA RĘKODZIEŁA ARTYSTYCZNEGO W pracowni tej zaplanowano: - malowanie kredkami - układanie różnorodnych elementów, takich jak klocki, puzzle czy "grzybki", na planszy - naukę zszywania różnych elementów pluszaków	1) PRACOWNIA RĘKODZIEŁA ARTYSTYCZNEGO - podczas zajęć uczestnicy mieli możliwość rozwijania swoich zdolności twórczych poprzez poznawanie i stosowanie różnorodnych technik plastycznych oraz rękodzielniczych - dążono do pogłębiania zainteresowań artystycznych,
--	--

z wykorzystaniem maszyny do szycia oraz ręcznie i wypychanie ich kulkami silikonowymi - kręcenie kulek z bibuły i wyklejanie z nich obrazów - naukę wykonywania kwiatów z krepiny i bibuły oraz łączenie ich w kompozycje - tworzenie obrazów, wazonów, doniczek z masy papierowej - wykonywanie sezonowych dekoracji w ośrodku - wykonywanie prac dekoracyjnych do wystroju wnętrz z użyciem darów natury np. muszli, szyszek, korzeni - „przeróbki odzieży” - przy pomocy maszyny do szycia - prace metodą decoupage - wykonywanie prac dekoracyjnych na różne okoliczności np. stroiki, bombki, jaja wielkanocne	a także umożliwiano uczestnikom tworzenie wielu prac i projektów dostosowanych do ich możliwości - terapia zajęciowa stanowiła dla wielu osób ważną formę wyrażania emocji, uczuć oraz własnej wrażliwości artystycznej dając tym samym przestrzeń do zaprezentowania swojej kreatywności - uczestnicy chętnie angażowali się do wykonywania prac techniką decoupage - osoby sprawniejsze manualnie wykonywały kwiaty z bibuły i krepiny, które następnie układano w estetyczne kompozycje - uczestnicy mniej sprawni manualnie kręcili kulki z bibuły, przygotowując je do wyklejania obrazów oraz robili prace plastyczne malując kredkami - sporym zainteresowaniem cieszyło się układanie grzybków na planszach oraz konstruowanie budowli z klocków - często uczestnicy podczas spacerów na świeżym powietrzu zbierali szyszki, gałęzie sosny, jodły, kamyki i inne dary natury, z których następnie zostały wykonane różnego rodzaju prace rękodzielnicze - kilku uczestników wykonywało odlewy gipsowe, które potem zdobiono - część osób tworzyła obrazy z masy papierowej - uczestnicy doskonalili umiejętności: szycia ręcznego, przyszywania guzików, drobnych przeróbek krawieckich - obsługa maszyny do szycia sprawiała uczestnikom trudności, jednak z dużą chęcią wypychali uszyte elementy kulkami silikonowymi, które następnie wykorzystywane były do tworzenia maskotek, krasnali oraz poduszek - przy okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia uczestnicy chętnie wykonywali stroiki świąteczne - uczestnicy podczas prowadzonej terapii zajęciowej uczyli się nowych technik pracy, rozwijali już zdobyte umiejętności, cieszyli się z powstałych prac - zajęcia polegały także na tworzeniu warunków ułatwiających wypoczynek, oderwanie się od codziennych trudności i problemów życiowych - terapia zajęciowa w pracowni rękodzieła artystycznego dała satysfakcję z posiadanych umiejętności celem pełniejszej samorealizacji siebie, pomimo istniejących trudności i ograniczeń - podczas terapii uczestnicy rozwijali sprawność
---	---

	manualną, koordynację wzrokowo-ruchową, wyobraźnię, kreatywność oraz uczyli się precyzji, skupienia i dokładności, a w efekcie powstały piękne prace, które były prezentowane na wielu wystawach i służyły sezonowemu dekorowaniu ośrodka
2) PRACOWNIA PLASTYCZNA W pracowni tej zaplanowano: - rysowanie ołówkami, kredkami, flamastrami i pastelami na blokach, kartonach - malowanie farbami akwarelowymi, akrylowymi na blokach, deskach, płótnie - malowanie pisakami na szklanych naczyniach - malowanie farbami witrażowymi na szkłe, butelkach, flakonach - zdobienie drewnianych szkatułek, decoupage oraz wyciskami z masy superlekkiej - poznawanie techniki szkliwienia ceramiki - układanie diamentowej mozaiki - utrwalanie techniki pisania ikon z wykorzystaniem metody złocenia szlagmetalem tła oraz aureoli postaci świętych - doskonalenie techniki wycinania i wytłaczania wzorów na kartki świąteczne maszynką Press Boss Pro - lepienie z plasteliny, gliny oraz masy plastycznej różnego rodzaju - wykonywanie z masy papierowej obrazów oraz flakonów - malowanie obrazów farbami po numerach - zdobienie metodą decoupage; drewnianych szkatułek, butelek, stoików i elementów styropianowych jaj oraz bombek - wykonywanie prac związanych z tematyką Wielkanocną i Bożonarodzeniową; kartki, bombki, jaja i stroiki - wykonywanie odlewów gipsowych z pomalowaniem powierzchni - zdobienie przedmiotów styropianowych: kule, jaja, obręcze oraz figurki ludzi i zwierząt - przygotowywanie prac na konkursy oraz wystawy plastyczne	2) PRACOWNIA PLASTYCZNA - zajęcia w pracowni plastycznej charakteryzowały się dużą różnorodnością pod względem stosowanych technik i form pracy, a wykonywane prace były niepowtarzalne i oryginalne - uczestnicy w większości nabyli umiejętności rysowania ołówkami, kredkami, flamastrami i pastelami na blokach, kartonach - uczestnicy uczyli się podstawowych technik plastycznych, kompozycji łączenia kolorów, poznali rodzaje farb i kredek - część osób nauczyła się w większym lub mniejszym stopniu malowania farbami akwarelowymi, akrylowymi na blokach, deskach, płótnie - niektórzy malowali pisakami na szklanych naczyniach - niewielka część osób malowała farbami witrażowymi na szkłe, butelkach, flakonach - nieliczna grupa zdobiła drewniane szkatułki wyciskami z masy superlekkiej - nie wykonywano techniki szkliwienia ceramiki, metoda ta nie zainteresowała uczestników - spora część grupy układała diamentową mozaikę - kilka osób utrzymywało technikę pisania ikon z wykorzystaniem metody złocenia szlagmetalem tła oraz aureoli postaci świętych - większość uczestników doskonalono technikę wycinania i wytłaczania wzorów na kartki świąteczne maszynką Press Boss Pro - część grupy potrafiła lepić z plasteliny, gliny oraz masy plastycznej różnego rodzaju - kilka osób wykonywało obrazy oraz flakony z masy papierowej, dzięki tej technice uczestnicy nauczyli się jak można wykorzystać makulaturę, która nam zalega i stworzyć z niej różnego rodzaju prace artystyczne - dużym zainteresowaniem cieszyło się malowanie obrazów farbami po numerach, a czynność ta sprawiała uczestnikom wiele satysfakcji i radości

- bardzo często używano metodę decuopage na różnego rodzaju produktach: drewniane szkatułki, butelki, słoiki i elementy styropianowe , jaja oraz bombki
- część osób dość dobrze radziła sobie z wykonywaniem prac związanych z tematyką Wielkanocną i Bożonarodzeniową; kartki, bombki, jaja i stroiki
- zajęcia z użyciem plasteliny, zimnej porcelany czy lekkiej masy oswajały uczestników z lepкими masami, rozwijały małą motorykę, działały odstresowująco, a także były ciekawym doświadczeniem
- wykonywano odlewy gipsowe z pomalowaniem powierzchni
- bardzo często uczestnicy zdobili przedmioty styropianowe: kule, jaja, obręcze oraz figurki ludzi i zwierząt
- cała grupa angażowała się w przygotowywanie prac na konkursy oraz wystawy plastyczne
- swój dorobek artystyczny uczestnicy zaprezentowali na IX edycji wystawy pt. „Odnaleźć siebie” i było to dla nich wielkie wydarzenie, podczas którego mogli wyrazić swoją artystyczną duszę
- w trakcie zajęć plastycznych wykonywane były różnego rodzaju prace, które wykorzystane były jako elementy dekoracji ośrodka, a także jako podarunki np.: z okazji Świąt Bożego Narodzenia, prezentów okolicznościowych dla najbliższych
- podczas zajęć dążono do wypracowania u uczestników poczucia, że podczas tworzenia prac najważniejsza jest pomysłowość, wyobraźnia, rozwijanie zainteresowań, ale przede wszystkim sama radość z tworzenia
- celem zajęć było pobudzanie wyobraźni twórczej, wiary we własne możliwości, kształtowanie potrzeb estetycznych, a także uczenie dokładności, cierpliwości i wrażliwości oraz czerpania radości z tworzenia

3) PRACOWNIA RZEMIOŚŁ RÓŻNYCH I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

W pracowni tej zaplanowano:

- zapoznanie i przypomnienie zasad BHP obowiązujących w pracowni oraz dbanie o porządek
- obróbka drewna tj. wyrzynanie, struganie, przycinanie, szlifowanie i wiercenie
- doskonalenie umiejętności w posługiwaniu się narzędziami ręcznymi, elektronarzędziami oraz przyrządami mierniczymi
- formowanie, profilowanie i gładzenie powierzchni drewnianych, drewnopochodnych przy użyciu pilników, papieru ściernego i czyszczarek mechanicznych
- wykonywanie prac tj. skrzynki, stojaki, ramki na obrazy, donice na kwiaty, ozdoby świąteczne, wieszaki na klucze itp.
- rozwijanie umiejętności z zakresu pirografii
- oprawianie obrazów w ramy, łączenie drewna i innych materiałów przy użyciu kleju, gwoździ, wkrętów i kołków meblarskich
- lakierowanie i malowanie wykonanych prac
- przebijanie za pomocą kalki różnego rodzaju szkiców, rysunków i szablonów na sklejkę

3) PRACOWNIA RZEMIOŚŁ RÓŻNYCH I OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

- wszyscy uczestnicy przypisani do zajęć w pracowni rzemiosł różnych i ochrony przeciwpożarowej zapoznali się z zasadami BHP obowiązującymi w pracowni i starali się ich przestrzegać
- część grupy potrafiła posługiwać się prostymi narzędziami ręcznymi (wkrętaki, młotki, piłki do drewna, pilniki)
- w kiepskim stopniu radzili sobie z obsługą sprzętu elektrycznego będącego na wyposażeniu pracowni stolarskiej tj. wkrętarka, wiertarka, czyszczarka, pilarka, frezarka oraz gwoździarka
- grupa poznała podstawowe zasady obróbki drewna, sklejki, materiałów drewnopodobnych i potrafiła z nich wykonywać różnego rodzaju wyroby tj. skrzynki, ramki na obrazy, donice na kwiaty, wieszaki na klucze, ozdoby świąteczne
- wykonane prace ozdabiały pomieszczenia ośrodka, były prezentowane na wystawach oraz służyły uczestnikom za podarunki dla swoich bliskich
- grupa doskonalila nabyte wcześniej umiejętności przy wykańczaniu wykonywanych wyrobów tj. czyszczenie papierem ściernym, malowanie, lakierowanie montaż ozdobnych uchwytów oraz zawiasów
- dzięki terapii zajęciowej niektórzy stali się bardziej samodzielni np. przy wykonywaniu drobnych napraw i remontów w swoim gospodarstwie domowym i na ośrodku
- zajęcia w pracowni polegały na nauce posługiwania się elektronarzędziami, narzędziami ręcznymi, wykonywanie przedmiotów z drewna i materiałów drewnopodobnych, elementów dekoracyjnych, konserwowanie drewna, cięcie, malowanie, łączenie drewna za pomocą kleju, gwoździ, wkrętów itd.
- dzięki tym czynnościom uczestnicy uczyli się organizacji stanowiska i planowania pracy, przebiegu prostych czynności związanych z wykonywaniem prac stolarskich, zasad bezpieczeństwa, systematyczności i poczucia obowiązku
- głównym celem pracowni była rehabilitacja

Podczas zajęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach: - zapoznają się ze sprzętem przeciwpożarowym znajdującym się na terenie ośrodka i jego oznakowaniem - zapoznają się z zasadami ewakuacji z budynku, miejscem zbiórki, poznają znaki bezpieczeństwa - utrwalą numery alarmowe, poznają zasady wzywania pomocy i przekazania najważniejszych danych potrzebnych do zgłoszenia - utrwalą pierwszą pomoc przedmedyczną - zapoznają się z obsługą defibrylatorów AED i ich rozmieszczeniem na terenie Gminy Grodzisko Dolne - zostaną uświadomieni w temacie zagrożeń wynikających z nieprawidłowego spalania, poznają zastosowanie czujników tlenu węgla - poznają zasady bezpiecznego zachowania się podczas wypoczynku nad wodą	zawodowa oraz rozwijanie wyobraźni, zdolności koncentracji uwagi, cierpliwości, koordynacji wzrokowo – ruchowej, spostrzegawczości, precyzji w działaniu, sumienności, kształtowaniu sprawności manualnej w zakresie motoryki małej oraz samodzielności w podejmowaniu działań - celem zajęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej było zapoznanie uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach z zasadami bezpieczeństwa pożarowego w szczególności z: zapoznaniem ze sprzętem przeciwpożarowym znajdującym się na terenie ośrodka i jego oznakowaniu; prawidłowym zachowaniem podczas ewakuacji, zapoznaniem z miejscami zbiórki i znakami bezpieczeństwa; instrukcją udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wzywaniem pomocy poprzez naukę i utrwalanie numerów alarmowych oraz odpowiednie stosowanie się do znaków bezpieczeństwa; zapoznaniem z defibrylatorami AED i ich rozmieszczeniem na terenie Gminy Grodzisko Dolne; tlenkiem węgla, zagrożeniem wynikającym z nieprawidłowego spalania oraz z czujkami dymu, czadu i gazu; bezpieczeństwem na wodzie, prawidłowym zakładaniem kamizelki ratunkowej - uczestnicy zapoznali się z podstawowymi numerami alarmowymi i informacjami jakie należy podać dyspozytorowi zgłaszając zdarzenie - brali udział w szkoleniu na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz uzyskali wiedzę na temat defibrylatorów AED i ich rozmieszczeniu na terenie Gminy Grodzisko Dolne - uczestnicy brali udział w zajęciach z zakresu bezpieczeństwa na wodzie oraz mieli możliwość założyć kamizelkę ratunkową i popływać na łódce - podopieczni zapoznali się z instrukcją przeciwpożarową, ewakuacją oraz poznali przyczyny powstawania pożaru, sposoby gaszenia i środki gaśnicze - uczestnicy mieli możliwość zapoznania się ze sprzętem przeciwpożarowym będącym na wyposażeniu ośrodka - zostali zapoznani ze znakami bezpieczeństwa i miejscami zbiórki
---	--

	- dodatkowo przekazano wiedzę na temat tlenku węgla, czujnikach czadu, dymu i gazu. - podopieczni wymagają dalszego wsparcia i utrwalania omawianych tematów
4) PRACOWNIA KOMPUTEROWO – POLIGRAFICZNA W pracowni tej zaplanowano: - naukę podstawowej obsługi komputera: bezpieczne uruchamianie i zamykanie systemu, - korzystanie z myszki, klawiatury, słuchawek, UPS'a - pracę w środowisku Windows: nauka zapisywania, kopiowania, usuwania pliku, nauka zapisywania danych w pamięci zewnętrznej (dysk SSD, pendrive, karta pamięci), instalacja, deinstalacja oprogramowania, aktualizacje, wirusy, antywirusy, metody komunikacji z komputerem (USB, Bluetooth, WiFi) - podstawową obsługę drukarek, drukowanie dokumentów na dostępnych urządzeniach - naukę obsługi laminarki, bindownicy - naukę obsługi zestawu interaktywnego (projektora i tablicy interaktywnej) - korzystanie z programów do odtwarzania plików zdjęciowych, muzycznych i filmowych - wyszukiwanie plików i programów w komputerze, - pracę z Internetem: nabycie umiejętności wyszukiwania w Internecie informacji dotyczących bieżących tematów i wydarzeń, obsługa komunikatorów Skype i Facebook Messenger, WhatsApp, praca z pocztą elektroniczną, podstawy zakupów on-line, gry - nabycie, doskonalenie umiejętności z zakresu programu Office Word: praca w edytorze tekstów - tworzenie prezentacji w programie PowerPoint - pracę z programem Paint - cyfrową obróbkę zdjęć za pomocą Canva - rozwijanie umiejętności intelektualnych poprzez pracę w dedykowanych programach edukacyjnych i grach edukacyjnych - obsługę telefonu stacjonarnego i komórkowego - obsługę aparatu fotograficznego - pracę z tabletem - pracę z Eye tracker	4) PRACOWNIA KOMPUTEROWO – POLIGRAFICZNA - uczestnicy uczyli się i doskonalili obsługę komputera oraz sprzętów będących na wyposażeniu pracowni, część z nich wymagała wsparcia szczególnie przy obsłudze urządzeń peryferyjnych - każda z osób obsługiwała programy do odtwarzania plików zdjęciowych, muzycznych i filmowych – przy przenoszeniu danych na nośniki pamięci wymagali pomocy - uczestnicy uczyli się skanować i drukować: dokumenty, zdjęcia oraz dobierać odpowiedni papier. Niektórzy potrafili samodzielnie lub pod nadzorem terapeuty skserować dokument lub zdjęcie, co wymaga jednak ciągłego powtarzania. W zakresie obsługi drukarki, część grupy potrafiła zeskanować dokument i zapisać go na dysku z niewielką pomocą terapeuty - głównie pracowano w programie MS Word, Paint i Posteriza; część uczestników radziła sobie poprawnie z wpisywaniem tekstu (z drobną pomocą przy ortografii) oraz formatowaniem, lecz wymaga to dalszej pracy. W zakresie wstawiania tabel niektórzy uczestnicy poczynili postępy w ustawianiu określonej liczby kolumn oraz wierszy, jednak czynność ta nadal wymaga ćwiczeń. Niektórzy uczestnicy dość dobrze potrafili wstawiać grafikę, dobrać odpowiedni układ oraz sformatować tekst na slajdach. Wybór i konfiguracja szablonu oraz animacji sprawiała im satysfakcję, lecz utrwalenie tych umiejętności wymaga dalszej nauki - uczestnicy rozwijali umiejętności intelektualne poprzez pracę w programach i grach edukacyjnych, dość dobrze wykonywali zadania w programach na tablicy interaktywnej - chętnie uczyli się obsługi Internetu w szczególności: komunikatorów (Skype, Facebook Messenger) oraz poczty elektronicznej

- pracę z ploterem laserowym: nauka obsługi urządzenia, tworzenie prostych projektów, zmiana parametrów wypalania	- bardzo często uczestnicy wyszukiwali potrzebne informacje i wydarzenia czy ciekawe artykuły w Internecie - zajęcia obejmowały szeroki zakres umiejętności niezbędnych do bezpiecznego funkcjonowania w sieci - na zajęciach prowadzono naukę obsługi tabletu, aparatu fotograficznego, telefonu stacjonarnego i komórkowego. Uczestnicy potrafili obsługiwać telefon: wybierać kontakty, pisać SMS-y, dzwonić oraz korzystać z Internetu mobilnego. Kilka osób potrafiło umiejętnie sobie radzić z obsługą systemu Android, w tym z bezpiecznym korzystaniem, instalowaniem aplikacji ze sklepu oraz udostępnianiem plików. Część uczestników dość dobrze obsługiwała aparat fotograficzny (robienie zdjęć) oraz kamerę (nagrywanie i odtwarzanie), a nieliczna grupa z pomocą terapeuty przysyłała materiały na komputer. Czynności te wymagają ciągłego doskonalenia. - kilku uczestników nabyło podstawową wiedzę na temat obsługi plotera laserowego i bezpiecznej pracy z urządzeniem - uczestnicy rozwijali swoje umiejętności intelektualne poprzez pracę w różnych programach oraz grach edukacyjnych - podjęto również pracę z Eye tracker – kilka osób biorących udział w zajęciach z urządzeniem Eye Tracker radziła sobie poprawnie ze sterowaniem systemem operacyjnym oraz aplikacjami za pomocą wzroku. Ze względu na złożoność obsługi środowiska Windows większość uczestników wymaga dalszej pracy i powtarzania
5) PRACOWNIA ARTYSTYCZNA – CZTERY PORY ROKU W pracowni tej zaplanowano: - malowanie kredkami, flamastrami, ołówkiem, farbami akrylowymi, farbami akwarelowymi, tuszami - malowanie na różnych podkładach: na kartkach papieru, kartonach, na sklejkę, szkło, porcelanie, styropianie, blejtrach, deskach, szkatułkach - korzystanie przy pracy z różnych dostępnych narzędzi m. in.: gąbki, papieru, pędzli, nici, własnych dłoni,	5) PRACOWNIA ARTYSTYCZNA – CZTERY PORY ROKU - ramowy plan zajęć w pracowni "Cztery pory roku" w większości został zrealizowany - wybrane formy działań dostosowane były do grupy, możliwości oraz zainteresowań uczestników, dzięki czemu czas spędzony podczas zajęć był odbierany pozytywnie, zaś proponowane zadania wykonywane z przyjemnością - uczestnicy ćwiczyli swoje zdolności manualne

szpachelki, patyków, słomek - układanie diamentowej mozaiki - malowanie obrazów po numerach - wykonywanie obrazów wypalanych (pirografia) - wycinanie w sklejce różnych form i ozdabianie ich - praca na wyrzynarce stołowej włosowej zgodnie z zasadami bhp - wykonywanie obrazów z: bibuły, papieru, produktów sypkich, darów natury - tworzenie wydrapywanek na podkładach świecowych - pracę z użyciem stempli - pracę z masami plastycznymi: plasteliną, lekką masą, zimną porcelaną, masą solną - ozdabianie przedmiotów techniką decoupage, tasiemkami, sznurkiem, koralikami - wykonywanie kwiatów z bibuły, krepiny, wstążki - szycie ręczne i maszynowe prostych form - pracę z haftem krzyżykowym - wykonywanie prac na wystawy, konkursy - tworzenie ozdób sezonowych, na różne imprezy, uroczystości upiększające ośrodek - kultywowanie tradycji świątecznych poprzez wykonywanie stroików, kartek i różnych ozdób Bożonarodzeniowych i Wielkanocnych	z użyciem różnych metod i technik artystycznych oraz korzystali z wielu narzędzi plastycznych dostępnych w pracowni m.in. nożyczek, pistoletu do klejenia na gorąco, pędzli, szpachelek itp. - podczas zajęć wielu uczestników malowało na blokach kredkami ołówkowymi, flamastrami uwalniając swoją ekspresję i zgromadzone napięcia - umożliwiono im także malowanie farbami z użyciem pędzli oraz palców jako narzędzi do twórczej pracy - nieliczni malowali po numerach, nadrukowany wzór wymagał doskonałego wzroku i sporej precyzji co nie ułatwiało uczestnikom zadania - natomiast bardzo dużym powodzeniem cieszył się haft diamentowy, uczestnicy wyciszali się podczas wyklejania rysunku, ćwiczyli precyzję i cierpliwość, był to długotrwały proces, który pozwalał ostatecznie cieszyć się pięknym obrazem - podopieczni z zapałem pracowali przy wykonywaniu prac techniką decoupage, ozdabiali szkatułki, słoiki, butelki oraz styropianowe elementy: część nabyła tą umiejętność w stopniu zadowalającym jednak pozostali nadal wymagają stałego nadzoru i pomocy przy pracy - wiele osób chętnie pracowało przy skręcaniu z bibuły kulek lub sznurków, z użyciem których powstało wiele pięknych obrazów - kilka osób pracowało przy tworzeniu kwiatów z bibuły i krepiny, przygotowywali elementy, które po połączeniu tworzyły wspaniałe kompozycje - chętnie wykonywano wydrapywanki na podkładach świecowych oraz wykonywano prace z użyciem stempli, te mało wymagające techniki rozwijały pomysłowość, uzyskiwano szybki efekt co dawało uczestnikom satysfakcję - jedna osoba pracowała z haftem krzyżykowym, była to żmudna praca, ale zachęcana do dalszego działania kontynuowała wyszywanie - jeden uczestnik doskonale obsługiwał maszynę do szycia i wykonywał szycie ręczne: wykonywał drobne przeróbki krawieckie oraz służył swoimi zdolnościami przy tworzeniu skrzydeł anioła do występu świątecznego - jeden uczestnik w dobrym stopniu opanował wycinanie różnorodnych elementów w sklejce na
--	--

	wyrzynarce stołowej włosowej, wycinał dla wszystkich uczestników m.in. baranki do stroików wielkanocnych, inni zaś pomagali oczyszczać elementy papierem ściernym oraz malowali i ozdabiali je - uczestnicy ćwiczyli również swoje umiejętności manualne pracując z masami plastycznymi: plasteliną oraz masą solną, poznali różnice w sposobach ich obróbki - w pracowni powstawały także wypalanki na sklejkę, poprzez tą czynność uczestnicy nabyli wiedzę bezpiecznej pracy z urządzeniem elektrycznym oraz poznali wzory głowic jakie są na wyposażeniu pracowni - Uczestnicy chętnie wykonywali prace okazyjne i świąteczne: laurki Walentynkowe, kartki z życzeniami, ozdoby, stroiki Wielkanocne, dekoracje ośrodka i tym samym byli angażowani w sezonowe życie ośrodka - zorganizowano także integracyjne warsztaty z dziećmi z przedszkola, podczas których ozdabiano kwiaty ze sklejki, które osadzono w doniczce by mogły stanowić prezent dla bliskich - z racji współorganizacji IX edycji wystawy prac plastycznych osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu leżajskiego pn. "Odnaleźć siebie" wykonywano w pracowni kwiaty giganty, które upiększały scenę podczas otwarcia wernisażu - na wystawie wyeksponowano wiele prac naszych uczestników oraz innych ośrodków, które społeczność lokalna i nie tylko mogły podziwiać w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym - terapia zajęciowa w pracowni "Cztery pory roku" rozwijała wyobraźnię, umożliwiała uczestnikom zdobycie nowych umiejętności, pozwalała odsunąć myśli od choroby i negatywnych emocji, była to również świetna droga na spędzanie czasu, w przyjemny, relaksacyjny sposób
6) PRACOWNIA RĘKODZIELNICZO - OGRODNICZA W pracowni tej zaplanowano: - wykonywanie prac plastycznych różnymi technikami oraz produktami: collage, wydzieranie, malowanie	6) PRACOWNIA RĘKODZIELNICZO - OGRODNICZA - w ramach terapii uczestnicy wykonywali prace artystyczne zróżnicowanymi technikami, dostosowanymi do swoich zainteresowań i możliwości.

kredkami, itp. - wyklejanie obrazów techniką diamentową - naukę szycia na maszynie i jej obsługa oraz naukę szycia ręcznego - kręcenie kulek z bibuły i wyklejanie z nich obrazów - naukę i doskonalenie wykonywania kwiatów z bibuły, krepiny, papieru - dzierganie na szydełku - wyszywanie obrazów haftem krzyżykowym - przygotowywanie dekoracji świątecznych oraz okolicznościowych - wykonywanie prac ze sznurka oraz oklejanie sznurkiem różnych powierzchni - darcie gazet i zwijanie ich w kulki - naukę pielęgnacji roślin doniczkowych, sianie kwiatów i warzyw - naukę pielęgnacji rabat kwiatowych i dbanie o warzywnik: przygotowanie ziemi, wysiew, pielnie i wykopywanie - upiększanie terenu wokół ośrodka: sadzenie kwiatów, przycinanie bujnej roślinności - wykonywanie prostych prac ogrodniczych: koszenie trawy, grabienie skoszonej trawy, usuwanie chwastów	- zajęcia umożliwiły rozwijanie pasji artystycznych i pomagały w wyrażaniu emocji - zajęcia w pracowni miały na celu rozwijanie wyobraźni, zdolności koncentracji uwagi, koordynacji wzrokowo – ruchowej, spostrzegawczości, precyzji w działaniu, sumienności oraz kształtowaniu sprawności manualnej w zakresie motoryki małej - wykonywanie prac budowało pozytywną samoocenę i wiarę we własne możliwości a także rozwijało zdolność współpracy - podczas zajęć uczestnicy chętnie rysowali kredkami, ołówkiem, kredkami świecowymi na blokach, nabywali umiejętności szycia ręcznego i na maszynie, wyszywania – haftem krzyżykowym, skręcali kulki z bibuły, którymi wyklejali tekturę tworząc piękne obrazy - część uczestników chętnie wykonywała kartki okolicznościowe, którymi obdarowywała swoich znajomych i rodziny - wykonywali kwiaty z bibuły i krepiny oraz tworzyli różnorodne kompozycje, bukiety, stroiki z traw, ziół, kwiatów, którymi dekorowali pracownię w ośrodku - podczas zajęć uczestnicy uczyli się wykonywania ozdób ze sznurka i makramy, robótek na szydełku - niewielka część osób wykonywała piękne serwetki oraz zabawki na szydełku - wielkim zainteresowaniem cieszyła się mozaika diamentowa, którą większość uczestników chętnie wykładała tworząc oryginalne dzieła sztuki - uczestnicy uczyli się ozdabiania przedmiotów techniką decoupage, przez co była rozwijana postawa twórcza i spontaniczna aktywność - praca wykonywana w pracowni Rękodzielniczo - Ogrodniczej rozwijała poczucie estetyki, kształtowała cierpliwość, wytrwałość, samodzielność, uczyła odpowiedzialności za wykonaną pracę, a także umiejętności planowania pracy - prace wykonane przez uczestników były wystawiane na różnych wystawach, m.in. w Muzeum Ziemi Leżajskiej, Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym, holu Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego - ponadto w pracowni Rękodzielniczo – Ogrodniczej uczestnicy zdobywali umiejętności z zakresu pielęgnacji roślin
---	---

	- formy prac ogrodnich na terenie ośrodka były realizowane przez: uprawę i pielęgnację roślin ozdobnych i użytkowych, wysiew kwiatów i warzyw, dbanie o krzewy ozdobne, pielęgnację trawników, czy usuwanie chwastów przy użyciu prostych narzędzi ogrodnich - zajęcia kształtowały wrażliwość uczestników na piękno przyrody, rozwijały poczucie odpowiedzialności poprzez systematyczną opiekę nad roślinnością
13. TERAPIA PEDAGOGICZNA CEL: to proces długotrwałych oddziaływań nastawionych na pomoc w wyrównywaniu deficytów. Celem terapii pedagogicznej jest niwelowanie trudności, przyczyn i objawów niepowodzeń. Działanie terapeutyczne nastawione jest na eliminowanie ujemnych konsekwencji ujawnianych deficytów, podwyższanie samooceny i motywacji do działania Terapia realizowana będzie poprzez: - utrwalanie podstawowych sprawności potrzebnych w codziennym życiu (rozpoznawanie i nazywanie dni tygodnia, miesięcy, pór roku; prawa i lewa strona; odczytywanie godzin na zegarze; posługiwanie się kalendarzem itp.) - usprawnianie umiejętności pisanie i czytania (doskonalenie sprawności manualnej, grafomotoryki oraz koordynacji wzrokowo – ruchowej, usprawnianie funkcji wzrokowych i orientacji przestrzennej, usprawnianie funkcji słuchowo – językowych, ćwiczenia poprawnej pisowni i poprawa błędów, ćwiczenia ortograficzne, czytanie płynne i ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem) - rozwijanie umiejętności matematycznych (zabawy i zadania sprzyjające umiejętności liczenia; dodawanie i odejmowanie – liczenie na konkretach, na palcach i w pamięci; poznawanie i utrwalanie jednostek miary; zagadki, łamigłówki i krzyżówki matematyczne) - ćwiczenia rozwijające zdolność koncentracji uwagi i pamięć (puzzle, memory, łamigłówki, labirynty, wyszukiwanie różnic między obrazkami, gry planszowe,	13.TERAPIA PEDAGOGICZNA - terapia pedagogiczna była realizowana zgodnie z rocznym planem pracy, zajęcia były prowadzone w formie grupowej jak i indywidualnej, a wymagania i metody pracy były dostosowywane indywidualnie do każdego uczestnika, w zależności od jego możliwości i potrzeb. W rocznym planie pracy zaplanowane było: - <i>Utrwalanie podstawowych sprawności potrzebnych w codziennym życiu:</i> uczestnicy doskonalili i utrwalali we właściwej kolejności nazwy dni tygodnia, miesięcy, pór roku, posługiwali się kalendarzem, zegarkiem, korzystali z kalkulatora, doskonalili rozróżnianie lewej i prawej strony. Kilko uczestników dobrze radzi sobie w tym zakresie, natomiast znaczna część wymaga utrwalania, ciągłego powtarzania i przypominania tych czynności i umiejętności. W większości przypadków wsparcie terapeuty jest niezbędne. - <i>Usprawnianie umiejętności pisanie i czytania:</i> Kilkunastu uczestników opanowało umiejętność pisanie na poziomie podstawowym (np. potrafia podpisać się imieniem i nazwiskiem na liście obecności). Kilko uczestników utrwalalo sprawność grafomotoryczną tj. pisanie po śladzie, doskonalenie kształtu liter i cyfr, samodzielne pisanie sprawia im duże trudności. Większość uczestników nie potrafi płynnie czytać. Kilko z nich czyta dłuższe teksty dokładnie i ze zrozumieniem, natomiast znacząca większość osób wymaga dużego nakładu pracy w tym zakresie. Różnorodne ćwiczenia w oparciu o zabawę, gry planszowe, aplikacje on-line - z użyciem tabletu czy tablicy interaktywnej - wszystko to pomagało

domino, ćwiczenia słuchowe – zapamiętywanie, kolorowanki antystresowe, nawlekanie koralików, klocki konstrukcyjne, ćwiczenia relaksacyjne, muzyka relaksacyjna, słuchanie audiobooków itp.).	uatrakcyjnić zajęcia i motywowało uczestników do wzmożonego wysiłku, co przynosiło zauważalne efekty. - <i>Rozwijanie umiejętności matematycznych</i>: większość uczestników ma problemy z liczeniem, proste działania dodawania czy odejmowania sprawiają im trudności. Większość z nich pamięciowe liczenie opanowała w zakresie 0-10. Dla ułatwienia pracy i zachęcenia uczestników do udziału w zajęciach wykorzystywane były przykłady sytuacji „z życia”: np. liczenie przedmiotów w otoczeniu, robienie listy zakupów z orientacją cen (z użyciem gazetek sklepowych), liczenie zabawkowych pieniędzy. - <i>Ćwiczenia rozwijające zdolność koncentracji uwagi</i>: znaczna część uczestników miewa problemy ze skupieniem uwagi, dłuższe siedzenie przy stole jest dla nich męczące. Ćwiczenia i zabawy tj. układanie puzzli, stemplowanie, układanki różnego rodzaju, pomagają utrzymać i wydłużyć koncentrację, pobudzają myślenie i wyobraźnię, poprawiają również koordynację wzrokowo – ruchową, wzbudzają zainteresowanie – wszystkie te ćwiczenia są pomocne dla uczestników z deficytami uwagi, wspomagają wszelkie inne umiejętności, zarówno wśród uczestników wyżej jak i niżej funkcjonujących. - podsumowując: w terapii pedagogicznej bardzo ważne jest indywidualne podejście do każdego uczestnika. Rozwijanie mocnych stron i umiejętności w oparciu o pozytywne wzmocnienia i pochwały przynoszą wiele korzyści. Wizualne pomoce dydaktyczne umożliwiają uczenie wielozmysłowe, co w dłuższej perspektywie wpływa pozytywnie na przyswajanie wiedzy i utrwalenie jej.
---	--

2. Zasoby domu, przeznaczone na jego funkcjonowanie, w tym zakresie:

- a) Środki finansowe z budżetu wojewody, a także inne pozyskane na działalność bieżącą lub wydatki inwestycyjne w 2025 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE W ZŁ
Wydatki bieżące i inne świadczenia: I + II + III z tego:	2 704 596,07
I. Wydatki związane z zatrudnieniem – ogółem: wiersz 2 >= wiersz 3+4+5+6 w tym między innymi:	1 934 478,49
1. Wydatki § 4010	1 515 957,24
2. Wydatki § 4040	97 638,10
3. Wydatki § 4110, 4120	300 587,75
4. Wydatki § 4170	15 210,00
II. Wydatki na zakup towarów i usług – ogółem	705 286,29
III. Wydatki pozostałe i inne świadczenia – ogółem	64 831,29
Wydatki inwestycyjne – ogółem	0,00

Wydatki bieżące i inne świadczenia + wydatki inwestycyjne (w zł):

2 704 596,07

1/ dotacja Wojewody	2 447 945,60 zł
2/ inne źródła	26 918,81 zł
a/ dofinansowanie z budżetu Gminy	0,00 zł
b/ pozostałe	26 918,81 zł

Zatrudnienie wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego * 16,98

**w przeliczeniu na etaty, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku*

b) Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i na czas określony w podziale na stanowiska pracy

W celu realizacji zadań Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłówce w 2025r. zatrudniał wyspecjalizowaną kadrę niezbędną do prawidłowego funkcjonowania jednostki. Na koniec grudnia 2025 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 17 osób, natomiast 3 osoby były zatrudnione wg innych form zatrudnienia.

Strukturę zatrudnienia i stanowiska pracowników przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Stanowisko	Wymiar czasu pracy	Umowa na czas określony/ nieokreślony	Doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług osobom z zab. psychicznymi	Miejsce wykonywania pracy
1	Kierownik	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny i Zmysłówka
2	Starszy Terapeuta	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
3	Starszy Terapeuta/ Kierowca	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
4	Starszy Terapeuta/ Kierowca	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
5	Starszy Opiekun	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
6	Starszy Technik Fizjoterapii	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
7	Starszy Opiekun Medyczny	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
8	Opiekun	1 etat	nieokreślony	Tak	Laszczyny
9	Starszy Terapeuta	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
10	Starszy Terapeuta	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
11	Starszy Terapeuta/ Kierowca	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
12	Starszy Opiekun Medyczny	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
13	Kierowca/ Konserwator	1 etat	nieokreślony	-	Zmysłówka
14	Starszy Fizjoterapeuta	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
15	Pedagog	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
16	Opiekun	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
17	Asystent osoby niepełnosprawnej	1 etat	nieokreślony	Tak	Zmysłówka
18	Psycholog	40 godz./ miesiąc	umowa o świadczenie usług	Tak	Laszczyny i Zmysłówka
19	Specjalista BHP	-	umowa o świadczenie usług	-	Laszczyny i Zmysłówka
20	Muzyk	24 godz./ miesiąc	umowa zlecenie	Tak	Laszczyny i Zmysłówka

Wszyscy pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce posiadają wymagane doświadczenie i kwalifikacje, które ciągle podnoszą

poprzez udział w kursach i szkoleniach. W 2025 roku pracownicy wzięli udział w następujących kursach i szkoleniach:

- 1) „Standardy postępowania dla nauczycieli i specjalistów szkolnych dotyczące wspierania uczniów w kryzysie samobójczym. Skuteczne budowanie szkolnego zespołu interwencji kryzysowej” – 7 osób
- 2) „Szkolenie dla personelu Środowiskowego Domu Samopomocy – rozwijanie kompetencji i umiejętności pracowników sektora usług zdrowotnych i opiekuńczych” – 7 osób
- 3) „Zarządzanie stresem w pracy terapeuty” – 16 osób
- 4) „Komunikacja interpersonalna w zespole terapeutycznym” – 16 osób
- 5) „Sytuacje trudne i konfliktowe oraz sposoby ich rozwiązywania poprzez dramę” – 16 osób
- 6) „Kręgi wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną – realizacja przez placówki i/lub organizacje” - 16 osób
- 7) „Zaburzenia psychiczne u osób starszych” – 1 osoba
- 8) „Zapobieganie i profilaktyka stopy cukrzycowej” – 1 osoba
- 9) „Opieka nad pacjentem z rurką tracheostomijną” – 1 osoba
- 10) Udział w spotkaniach sieci współpracy Środowiskowych Domów Samopomocy – 1 osoba
- 11) Udział w konferencji pt. „Miejsce Środowiskowych Domów Samopomocy w sieci oparcia społecznego, dziś i jutro – wyzwania, zagrożenia 2025” – 1 osoba
- 12) „Regulamin pracy i wynagradzania” – 1 osoba
- 13) „Praca zespołu wspierająco-aktywizującego w oparciu o metodę Balinta” – 1 osoba
- 14) „Shinrin-yoku – prozdrowotne praktyki kontaktu z naturą jako element terapii w ŚDS” – 1 osoba

3. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia

Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filie w Zmysłowie w 2025 roku i przyczyny odejścia przedstawiały się następująco:

- W 2025 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach nie opuściła żadna osoba.
- W 2025 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach – Filia w Zmysłowie opuściła 1 osoba:
10.01.2025 – rezygnacja uczestnika z powodu przejścia do Domu Pomocy Społecznej

W 2025 roku żaden uczestnik Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce nie podjął zatrudnienia na rynku pracy, w WTZ i ZAZ.

Aktualnie na terenie Gminy Grodzisko Dolne nie ma osób oczekujących na skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce. Wszystkie wnioski o skierowanie do placówek są rozpatrywane na bieżąco przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym.

4. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku

Średnia dzienna liczba uczestników obecnych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce w poszczególnych miesiącach w 2025 roku przedstawiała się następująco:

Miesiąc	Średnia dzienna liczba uczestników	Miesiąc	Średnia dzienna liczba uczestników
Styczeń	51 = 84%	Lipiec	51 = 84%
Luty	50 = 82%	Sierpień	53 = 87%
Marzec	54 = 89%	Wrzesień	53 = 85%
Kwiecień	52 = 85%	Październik	54 = 87%
Maj	52 = 85%	Listopad	56 = 90%
Czerwiec	53 = 87%	Grudzień	54 = 87%

Razem (średnia dzienna liczba uczestników z całego roku): 53 = 86 %

Średnio dziennie w 2025 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce przebywało 53 osoby, co stanowi 86% wykorzystania przyznanych miejsc.

Poniższe zestawienie przedstawia średnią liczbę uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku:

Lp.	Zajęcia realizowane w 2025 roku	Średnia liczba uczestników zajęć w ŚDS w Laszczynach w ciągu roku	Średnia liczba uczestników zajęć w ŚDS w Laszczynach – Filia w Zmysłówce w ciągu roku	Średnia liczba uczestników zajęć w ŚDS w Laszczynach i Filii w Zmysłówce*
1	Trening funkcjonowania w codziennym życiu: Trening dbałości o wygląd zewnętrzny	4,34	9,90	14,24
	Trening nauki higieny	8,27	19,63	27,90
	Trening kulinarny	3,52	3,18	6,70
	Trening umiejętności praktycznych	15,00	17,96	32,96
	Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi	1,25	0,45	1,70
2	Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów	6,31	6,95	13,26
3	Trening umiejętności spędzania czasu wolnego	26,49	51,30	77,79
4	Poradnictwo psychologiczne	18,45	13,73	32,18
5	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	0,91	0,39	1,30

6	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych	0,75	0,15	0,90
7	Niezbędna opieka	5,74	10,83	16,57
8	Terapia ruchowa	12,12	16,39	28,51
9	Trening umiejętności społecznych	4,83	4,50	9,33
10	Inne formy – terapia zajęciowa w poszczególnych pracowniach:			
	- plastyczna	4,29	-	4,29
	- rękodzieła artystycznego	6,18	-	6,18
	- komputerowo – poligraficzna	2,98	3,59	6,57
	- rzemiosł różnych i ochrony przeciwpożarowej	2,29	-	2,29
	- pracownia artystyczna – Cztery Pory Roku	-	8,26	8,26
	- pracownia rękodzielniczo-ogrodnicza	-	9,40	9,40
11	Muzykoterapia	12,35	11,90	24,25
12	Trening umiejętności komunikacyjnych	4,42	7,27	11,69
13	Terapia pedagogiczna	-	3,72	3,72

**Wynik średniej liczby uczestników stanowi iloraz liczby uczestników biorących udział w poszczególnych zajęciach w ciągu roku i ilości tych zajęć w ciągu roku*

5. Współpraca Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce z podmiotami działającymi na rzecz integracji uczestników i jej efekty

Współpraca na poziomie poniżej opisanych instytucji i organizacji dała nam możliwość pokazania podopiecznych z jak najlepszej strony, osiągnięcia większej integracji ze społeczeństwem lokalnym, poprawy wizerunku tych osób, które zagrożone były wykluczeniem społecznym.

Podmioty, z którymi Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłówce współpracowały w 2025 roku:	Efekty prowadzonej działalności:
Inne Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej	- wspólne spotkania integracyjne - zawieranie nowych znajomości wśród uczestników - wymiana doświadczeń - poznanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Leżajsku

Rodzina, opiekunowie, osoby bliskie uczestników	- informowanie o zachowaniu, uczestnictwie w zajęciach - monitorowanie postępów terapeutycznych poprzez indywidualne spotkania i rozmowy telefoniczne - rozwiązywanie bieżących problemów i konfliktów - wsparcie w sprawowaniu opieki
Ośrodki Pomocy Społecznej – GOPS-y i MOPS-y	- pozyskiwanie informacji o potencjalnych uczestnikach oraz poszukiwanie i docieranie do nowych uczestników - uzyskiwanie przez naszych uczestników świadczeń pieniężnych (zasiłek celowy, pielęgnacyjny itp.) - sporządzanie sprawozdań - wspólne i szybkie reagowanie na problemy naszych uczestników, konsultacje, wymiana informacji
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku	- uzyskanie dla naszych uczestników orzeczeń o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - korzystanie z dofinansowań na turnusy rehabilitacyjne dla uczestników
Poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny i inne zakłady opieki zdrowotnej	- pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia, rejestracji, czy też wspólna wizyta z opiekunem medycznym podczas konsultacji lekarskiej - stały kontakt z lekarzami prowadzącymi, zarówno ze specjalistami, jak i pierwszego kontaktu
Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku	- pozyskanie funduszy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na przeprowadzenie szkoleń dla pracowników
Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Leżajsku	- poszerzenie wiedzy uczestników na temat funkcjonowania ważnych instytucji publicznych
Organizacje pozarządowe	- współpraca ze Stowarzyszeniem „Dobry Dom” w organizacji XVI Powiatowego Przeglądu Kolęd i Pastorałek dla Osób z Niepełnosprawnością w Leżajsku oraz udział w obchodach 25-lecia Stowarzyszenia - współpraca ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci

	Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym poprzez wspólne organizowanie Pikniku Integracyjnego z okazji Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami nad zalewem „Czyste” w Grodzisku Dolnym
Kościół i związki wyznaniowe	- nasi uczestnicy brali udział we Mszy Świętej w kościele na Chałupkach Dębniańskich, korzystali z sakramentu spowiedzi oraz otrzymali wsparcie duchowe
Ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe	- organizowanie różnego rodzaju wystaw prac naszych uczestników np. w Muzeum Ziemi Leżajskiej, Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym, Ośrodku Kultury w Brzozie Królewskiej - wyjazdy uczestników do Biblioteki w Grodzisku Dolnym
Placówki oświatowe	- odwiedziny dzieci z przedszkola i szkoły podstawowej oraz wzajemna integracja - organizacja warsztatów plastycznych dla uczniów szkoły podstawowej - wolontariat Szkolnego Koła Caritas w Grodzisku Górnym podczas organizacji IX Edycji Wystawy Prac Plastycznych pn. „Odnaleźć Siebie...”
Inne np. lokalne media	- Gazeta Grodziska na bieżąco informowała społeczność lokalną o realizowanych zadaniach ośrodka - prowadzona była strona internetowa ośrodka oraz umieszczano różne informacje dotyczące placówki na facebook-u
Grupy wsparcia dla opiekunów	- Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysławce nie prowadzi grup wsparcia dla opiekunów

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce w 2025 roku oprócz zajęć prowadzonych na terenie ośrodków wzięli udział w wielu przedsięwzięciach o charakterze imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, oświatowych, których organizatorem był zarówno nasz ośrodek jak i inne jednostki i organizacje, działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Przedsięwzięcia te miały na celu m.in. przełamanie izolacji oraz integrację społeczną.

Były to następujące wydarzenia:

- 1) 28-29.01.2025: Odbył się XVI Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób z Niepełnosprawnościami, w którym każdego roku biorą udział nasi uczestnicy. Pierwszego dnia w Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku zaprezentowali oni umiejętności wokalne na scenie, natomiast kolejnego - w Centrum Bankietowo – Hotelowym „Perła” w Leżajsku odbyło się integracyjne spotkanie Opłatkowe wszystkich ośrodków, biorących udział w przeglądzie. Głównym celem takiej inicjatywy jest promowanie aktywizacji i integracji środowiska osób z niepełnosprawnościami, kultywowanie przez nich tradycji kolędowania, jak i możliwość wyrażenia siebie poprzez talent wokalny.
- 2) 27.02.2025: Nasi uczestnicy wzięli udział w II Wielkim Balu Karnawałowym w „Hotelu Resident” w Nowej Sarzynie, zorganizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej i Sarzynie. Wydarzenie to miało charakter integracyjny, zgromadziło 11 zaproszonych ośrodków z województwa podkarpackiego. Bal był dla uczestników okazją do przełamania codziennej rutyny, zabawy i nawiązania nowych znajomości. Takie doświadczenia wpływają pozytywnie na samoocenę osób z niepełnosprawnościami oraz dają poczucie bycia ważnym i potrzebnym.
- 3) 26.03.2025: Odbył się wyjazd do kina w Leżajsku na film pt. „Ja jestem Niepokalane Poczęcie”. Film ten, mający wymiar religijny, pozwolił uczestnikom lepiej zrozumieć niezwykłą rolę Maryji w dziele zbawienia. Cel takiego wyjazdu to ukazanie jednej z wielu możliwości spędzenia czasu wolnego, jest to także okazja do wzajemnej integracji uczestników obu ośrodków, możliwość wspólnego przeżywania emocji i dzielenia się osobistymi refleksjami po obejrzeniu filmu.
- 4) 09.04.2025: W Klasztorze w Leżajsku odbyła się Plenerowa Droga Krzyżowa Osób z Niepełnosprawnościami. Wydarzenie to miało charakter duchowo – religijny, będący ważnym elementem życia dla wielu uczestników. Wspólne przeżywanie Drogi Krzyżowej stwarza przestrzeń do wyrażenia wzajemnego wsparcia w cierpieniu z innymi osobami z niepełnosprawnościami oraz poczucie wspólnoty religijnej.
- 5) 10.04.2025: W Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach odbyło się uroczyste coroczne Śniadanie Wielkanocne, w którym wzięli udział uczestnicy obu ośrodków, pracownicy oraz zaproszeni goście. Cel takich spotkań to nie tylko okazja do kulturalnego spędzenia czasu, kultywowania tradycji wielkanocnych, ale też możliwość przełamywania barier między różnymi grupami społecznymi.
- 6) 24.04.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach wzięli udział w Edukacyjnej Wycieczce do Zamku w Łańcucie. Podziwianie imponującej

architektury zamku, spacer po malowniczych ogrodach, zwiedzanie sterczykarni – były doskonałą okazją do rozwijania kompetencji społecznych uczestników, poznania innej formy aktywnego spędzenia czasu wolnego i poznania dziedzictwa kulturowego i historii swojego regionu i kraju.

- 7) 09.05.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce odwiedzili Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Leżajsku. Dzięki temu mieli możliwość poszerzyć swoją wiedzę na temat funkcjonowania ważnych instytucji publicznych. Wyjazd był dla uczestników cennym doświadczeniem edukacyjnym i dobrym krokiem w kierunku aktywizacji społecznej, przyczynił się do wzrostu pewności siebie u uczestników i wzbudził w nich poczucie przynależności do społeczności.
- 8) 13.05.2025: W Środowiskowym Domu Samopomocy w Zmysłówce odbyło się wyjątkowe spotkanie integracyjne z przedszkolakami z Grodziska Górnego. To radosne wydarzenie było okazją do integracji obu grup, przełamywania barier, budowania wzajemnego zrozumienia i akceptacji oraz wspólna zabawa. Ważnym elementem spotkania było przybliżenie najmłodszym specyfiki pracy ośrodka oraz charakteru wsparcia, jakiego udziela on swoim podopiecznym.
- 9) 28.05.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Zmysłówce wzięli udział w „Majówce” i Dniu Otwartym Warsztatów Terapii Zajęciowej w Leżajsku, gdzie mieli możliwość zapoznać się z funkcjonowaniem i specyfiką ośrodka, jego poszczególnymi pracownikami oraz pracami wykonanymi przez uczestników warsztatów. Sprzyjająca pogoda pozwoliła na spędzenie czasu w plenerze, na zabawach integracyjnych i sprawnościowych oraz wspólnym grillowaniu. Wyjazd był okazją do wymiany doświadczeń, budowania nowych relacji oraz pełnił rolę edukacyjną - dał uczestnikom możliwość poznania „od środka” innej placówki, do której również uczęszczają osoby z niepełnosprawnościami.
- 10) 04.06.2025: W gminie Świlcza odbyła się XXIV Spartakiada Sportowa Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Podkarpackiego. Wydarzenie zgromadziło uczestników z 70 ośrodków z całego regionu. Głównym celem spotkania była promocja aktywności fizycznej, sportowej rywalizacji, propagowanie zdrowego stylu życia oraz integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami. Nasi uczestnicy co roku biorą aktywny udział w Spartakiadzie, mając na swoim koncie wiele sukcesów - w tym roku jeden z uczestników zdobył brązowy medal (w kat. „strzał piłką nożną do bramki”).
- 11) 04.06.2025: Odbył się coroczny Piknik z okazji Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością nad zalewem „Czyste” w Grodzisku Dolnym, organizowanym przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Laszczynach. Jest to ważne wydarzenie z perspektywy społecznej – przeciwdziała wykluczeniu, buduje poczucie wspólnoty, stwarza okazję do integracji, nawiązywania nowych znajomości i podtrzymywania już istniejących.

- 12) 17.06.2025: Dzięki dofinansowaniu PFRON – Oddziału Podkarpackiego, za pośrednictwem PCPR w Leżajsku, w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym odbył się Wernisaż IX Edycji Wystawy Prac Plastycznych Osób z Niepełnosprawnościami z terenu powiatu leżajskiego pn. „Odnaleźć siebie...”. Wystawa była efektem wspólnej inicjatywy podjętej przez organizacje i placówki działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie leżajskim. Głównym organizatorem tego wydarzenia było Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „WEKTOR” przy współpracy Środowiskowych Domów Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce, Sarzynie, Jelnej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej w Leżajsku. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli Starosta Leżajski oraz Wójt Gminy Grodzisko Dolne. Wystawa „Odnaleźć siebie...” to cykliczne wydarzenie, które prezentuje dorobek artystyczny i talenty osób z niepełnosprawnościami, dla których sztuka staje się nie tylko formą wyrazu, ale również skutecznym narzędziem terapeutycznym, pozwalającym na rozwijanie umiejętności, wyrażanie emocji i budowanie pewności siebie.
- 13) 18-23,24.06.2025: W tych dniach uczniowie Szkoły Podstawowej w Grodzisku Górnym wzięli udział w Warsztatach Plastycznych prowadzonych przez nasze terapeutki, gdzie mogli zapoznać się z techniką zdobniczą decoupage – wykorzystywaną m.in. w pracy terapeutycznej z osobami z niepełnosprawnościami. Spotkanie było okazją do przybliżenia uczniom charakterystyki pracy ośrodka oraz pokazania, że każdy może tworzyć piękne rzeczy, jeśli tylko ma pasję.
- 14) 27.08.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach odwiedzili Cmentarz Wojenny Ofiar hitleryzmu w Jagielle – Niechciałkach (gmina Tryńcza), co było doskonałą okazją do poznawania historii swojego regionu, rozumienia wartości patriotycznych i społecznych. Przy okazji wyjazdu, uczestnicy odwiedzili również malownicze ogrody Pałacu w Sieniawie, gdzie mogli spędzać aktywnie czas spacerując i podziwiając piękną architekturę, co także miało wymiar edukacyjny.
- 15) 28.08.2025: Na zaproszenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarzynie, nasi uczestnicy wzięli udział w Spotkaniu Integracyjnym pod hasłem „Dzień Ziemiaka”. Wydarzenie było połączone z obchodami 26 urodzin funkcjonowania ośrodka w Sarzynie. Głównym celem wydarzenia była integracja uczestników poprzez wspólną zabawę i przyjazną rywalizację w „ziemniaczanych igrzyskach”
- 16) 05.09.2025: Odbyła się całodniowa wycieczka uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce do Parku Rozrywki „Zatorland” w Zatorze. Program wycieczki był dobrze zaplanowany i obejmował wizytę w kilku częściach tematycznych parku (m.in. Park Owadów, Park Ruchomych Dinozaurów, Park Mitologii). Wyjazd był okazją do wspólnego spędzenia czasu poza ośrodkiem, sprzyjał budowaniu dobrych relacji między uczestnikami, ale również stworzył dla nich możliwość przełamywania własnych barier i rozwijania umiejętności społecznych w nowym otoczeniu.

- 17) 10.09.2025: Odbył się IX Rajd Rowerowy Szówsko – Radawa, w którym co roku nasi uczestnicy biorą udział. Możliwość aktywnego spędzenia czasu na „dwóch kółkach” sprawiła, że uczestnicy wzajemnie motywowali się do wysiłku, wspierali i pomagali sobie. Taka inicjatywa promuje zdrowy styl życia, wspiera integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami i wpływa pozytywnie na poczucie własnej wartości.
- 18) 18.09.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Zmysłówce, na zaproszenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jelnej, wzięli udział w „Pikniku Country” w tamtejszym Centrum Kultury. Stroje kowbojskie, przygotowane dekoracje i atmosfera dzikiego zachodu oraz muzyka country dała uczestnikom wiele powodów do radości. Takie wydarzenia są dla naszych uczestników cenną lekcją przełamywania barier, budowania pewności siebie a także stwarzają okazję do dobrej zabawy i oderwania od codzienności. Możliwość spotkania z uczestnikami z innych ośrodków w przyjaznej i radosnej atmosferze, jest najlepszą formą integracji i terapii społecznej.
- 19) 23.09.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach na zaproszenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sieniawie wzięli udział w Spotkaniu Integracyjno – Edukacyjnym „Jesieniada 2025”. Nasi uczestnicy mieli okazję do spędzenia czasu „w plenerze”, wspólnego biesiadowania, grillowania. Wzięli udział w warsztatach artystycznych oraz związanych z fauną i florą leśną. Spotkanie miało na celu integrację i wspólną zabawę, a także promowanie lokalnej kultury.
- 20) 24.09.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Zmysłówce wzięli udział w wyjeździe do Miejskiego Centrum Kultury w Leżajsku na Wystawę Żywych Motyli, podczas którego mogli doświadczyć „z bliska” piękna natury. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się wielu ciekawych informacji nt. życia motyli, przebywać wśród nich a nawet wziąć na ręce. Było to niezwykle, stymulujące sensorycznie i relaksujące doświadczenie. Bliski kontakt z naturą wspiera rozwój emocjonalno – poznawczy, stwarza okazję do zatrzymania się na chwilę i podziwiania niezwykłego świata przyrody wokół nas.
- 21) 15.10.2025: Nasi uczestnicy wzięli udział w uroczystych obchodach 25-lecia Stowarzyszenia „Dobry Dom” z Woli Zarczyckiej, podsumowujących ćwierćwiecze działalności organizacji, która działa z ogromnym sercem i zaangażowaniem, wspierając osoby z niepełnosprawnościami. Uroczystość odbyła się w Centrum Bankietowo-Hotelowym „Perła” w Leżajsku i była to potrójna okazja do świętowania. Oprócz głównego jubileuszu, świętowano również 20 rocznicę powstania ZAZ w Nowej Sarzynie oraz 10-lecie OREW w Korczowiskach. Fantastyczną niespodzianką dla uczestników był koncert zespołu „Baciary”. Takie wydarzenie to okazja do integracji środowiska osób z niepełnosprawnościami, wymiany doświadczeń i wzmacnianie poczucia wspólnoty.
- 22) 23.10.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach wzięli udział w wycieczce turystyczno– krajoznawczej do kopalni ropy naftowej w Bóbrce oraz do Sanktuarium Św. Michała Archaniola i Bł. Bronisława Markiewicza.

Odwiedzili również urokliwe i piękne miasto Iwonicz – Zdrój. Takie wycieczki są dla uczestników okazją do aktywnego spędzenia czasu wolnego, rozwijania zainteresowań, wzajemnej integracji oraz przełamywania własnych barier.

- 23) 27.10.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach, wzięli udział w II edycji Światowego Dnia Dziedzictwa Audiowizualnego, która odbyła się w Miejskim Ośrodku Kultury w Jarosławiu. Uroczystość została zorganizowana przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Jarosławiu. Uczestnicy obejrzeli seans filmowy pt. „Chopin, Chopin!” a później wzięli udział w teleturnieju poświęconym wiedzy z zakresu kinematografii. Takie przedsięwzięcia dostarczają uczestnikom rozrywki, pełnią funkcję informacyjną, poznawczą, przybliżają kulturę kinematografii.
- 24) 30.10.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce odwiedzili lokalne cmentarze przed nadchodzącym Dniem Wszystkich Świętych, by uczcić pamięć i odwiedzić groby zmarłych uczestników z naszych ośrodków. Takie wyjazdy mają na celu kultywowanie tradycji oraz okazanie szacunku i pamięci tym, którzy odeszli.
- 25) 07.11.2025: Nasi uczestnicy wzięli udział w Wernisażu IX Wystawy Prac Osób z Niepełnosprawnością pn. „Odnaleźć siebie...” w Ośrodku Kultury w Brzozie Królewskiej. Wernisaż był okazją do spotkania, integracji oraz podziwiania talentów i wrażliwości artystów z różnych placówek, jak i możliwością do zaprezentowania talentu artystycznego naszych uczestników.
- 26) 14.11.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłówce wzięli udział w Uroczystym Balu Andrzejkowym w Hotelu Łańcut, na zaproszenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Zalesiu i Gaci. Motyw przewodni balu „Alicja w Krainie Czarów”, nadał wydarzeniu wyjątkowy charakter. Warto podkreślić, że nasi uczestnicy wykazali się kreatywnością, przygotowując stroje i przebrania inspirowane postaciami z Krainy Czarów. Bal był doskonałą okazją do kulturalnego spędzenia czasu, budowania wspierającej i aktywnej społeczności, przeciwdziałania izolacji społecznej i marginalizacji osób z niepełnosprawnościami.
- 27) 20.11.2025: W Środowiskowym Domu Samopomocy w Zmysłówce odbyła się Integracyjna Zabawa Andrzejkowa dla uczestników obu ośrodków. Wydarzenie to wpisało się na stałe w kalendarz corocznych spotkań organizowanych przez nasze ośrodki. Andrzejki są okazją do kultywowania tradycyjnych zabaw i wróżb, budowania wspierającej się społeczności obu ośrodków oraz tworzenia przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami bez względu na ich ograniczenia czy bariery.
- 28) 25.11.2025: Na zaproszenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarosławiu, nasi uczestnicy wzięli udział w Zabawie Andrzejkowej w „Hotelu Jarosław i restauracji ADM”. Udział w tego typu inicjatywach pełni kluczową funkcję w procesie rehabilitacji społecznej i szeroko rozumianej aktywizacji naszych uczestników. Wyjazd był doskonałą przestrzenią do integracji ze środowiskiem lokalnym oraz nawiązywania nowych relacji.

- 29) 04.12.2025: W holu Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie powstało „Piernikowe Miasteczko” - niezwykła wystawa prac osób z niepełnosprawnościami, będąca efektem wspólnego przedsięwzięcia podjętego przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej i 52 Środowiskowe Domy Samopomocy z całego województwa (w tym nasze ośrodki). Wystawa miała wyjątkowy wymiar, zarówno artystyczny, terapeutyczny jak i społeczny, to także przykład integracji, kreatywności i współpracy osób, które na co dzień rozwijają swoje umiejętności w placówkach wsparcia.
- 30) 05.12.2025: Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach oraz Filii w Zmysłowiec świętowali Mikołajki w „Gospodzie u Więclawów” w Leżajsku. Mikołajki wpisały się na stałe w kalendarz corocznych wydarzeń w ośrodku i są bardzo wyczekiwane przez uczestników. Niespodzianką tego dnia był Świąteczny Spektakl Iluzji oraz prezenty. Dla naszych uczestników świętowanie „Mikołajek” to możliwość przełamывania codziennej rutyny i okazja do wspólnego spędzania czasu w nowych sytuacjach i okolicznościach. Dzięki temu wzmacniają poczucie własnej wartości oraz ćwiczą różne umiejętności społeczne w realnych sytuacjach.
- 31) 18.12.2025: W Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach odbyła się coroczna wigilia dla uczestników obu ośrodków. W tym roku gościliśmy wyjątkowych gości, wśród których znaleźli się przedstawiciele instytucji państwowych, samorządowych i lokalnych, współpracujących z naszym ośrodkiem oraz wspierających osoby potrzebujące jak i te z niepełnosprawnościami. Wśród gości znaleźli się m.in.: Wojewoda Podkarpacki, Wójt gminy Grodzisko Dolne, Prezes PGK Sp. Z o.o. w Grodzisku Dolnym, przedstawiciele gminy i GOPS w Grodzisku Dolnym, Dyrektor PCPR w Leżajsku, Dyrektor Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym. Spotkanie wigilijne co roku jest dla wszystkich uczestników radosnym, ale i wzruszającym przeżyciem. Jest nie tylko okazją do kultywowania tradycji bożonarodzeniowych, ale także czasem integracji z innymi, rozmów, wymiany doświadczeń i podsumowań mijającego roku. Jak co roku wigilia w ośrodku jest ważnym momentem budowania wspólnoty oraz podkreślenia wartości, jakie niosą ze sobą Święta Bożego Narodzenia.

6. Oceny realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania Domu

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłowiec w 2025 roku realizował zadania zgodnie z obowiązującym *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w Sprawie Środowiskowych Domów Samopomocy (Dz. U. 2020, poz.249)*. Funkcjonowanie obydwu ośrodków oparte było o:

- Statut Środowiskowego Domu Samopomocy
- Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy

- Programy Działalności Domu dla typu A, B i C
- Plan Pracy na 2025 rok
- Plany Zajęć Wspierająco - Aktywizujących wszystkich członków Zespołu Wspierająco – Aktywizującego

Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach i Filia w Zmysłowie realizował założone cele poprzez postępowanie wspierająco - aktywizujące oraz świadczenie usług, które obejmowało przede wszystkim udzielanie pomocy i wsparcia uczestnikom oraz prowadzenie treningów, terapii zajęciowej, ruchowej i pedagogicznej, niezbędnej opieki medycznej i poradnictwa psychologicznego. Oferta Domu opierała się na działaniach długoterminowych, a podejmowane formy aktywności wynikały z Indywidualnych Planów Postępowania Wspierająco - Aktywizujących, które były opracowywane indywidualnie dla wszystkich uczestników, biorąc pod uwagę przede wszystkim ich stan psychofizyczny, możliwości, potrzeby, deficyty oraz zainteresowania. Konstruowanie i wdrażanie powyższych planów było ważnym elementem pracy z uczestnikami. Przyjęte na rok 2025 plany zostały w większości zrealizowane, poszczególne zajęcia terapeutyczne były systematycznie prowadzone, a zakładane cele zostały osiągnięte w stopniu zadowalającym.

W zakresie merytorycznym prowadzone oddziaływania terapeutyczne nakierowane były na realizację zamierzonych celów i uzyskanie zaplanowanych efektów, co pozytywnie wpłynęło na funkcjonowanie istotnej większości uczestników zarówno w placówce, jak i poza nią. Praca terapeutyczna polegała przede wszystkim na utrzymaniu dobrej kondycji uczestników, poprawie w zakresie uspołecznienia i umiejętności życiowych. Dzięki udziałowi w zajęciach uczestnicy wyrównywali swoje deficyty rozwojowe oraz podtrzymali lub nabyli nowe umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości ich życia i zaradności osobistej. Ponadto stali się otwarci na kontakty ze środowiskiem zewnętrznym, stali się bardziej samodzielni i lepiej radzili sobie w codziennym życiu. Oba Domy zapewniły uczestnikom pomoc i wsparcie, pozwalając zaspokoić ich podstawowe potrzeby, integrować się i usamodzielniać. Ważnym kierunkiem działań terapeutycznych było także przeciwdziałanie izolacji społecznej, kształtowanie pozytywnej postawy otoczenia względem uczestników, a tym samym zapobieganie wykluczaniu ich ze społeczeństwa. W kompleksowym podejściu do uczestnika nie można pominąć ich rodzin i opiekunów, z którymi na bieżąco współpracowano. Wszystkie przeprowadzone działania pomogły w utrzymaniu dobrej kondycji zarówno psychicznej, jak i fizycznej uczestników, wydłużyły okres remisji chorób oraz zapewniły oparcie społeczne uczestnikom i ich najbliższym.

W zakresie działań o charakterze remontowym i wyposażenia w 2025 roku zostały wykonane następujące prace w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach:

- dokonano wymiany mebli na nowe w pracowni rękodzieła artystycznego
- wykonano wymiany posadzki w pracowni rękodzieła artystycznego, pracowni plastycznej, pokoju wyciszenia, pokoju opieki medycznej i indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pokoju kierownika i pomieszczeniu socjalnym

- wykonano wymiany parapetów w pracowni rękodzieła artystycznego, pracowni plastycznej, pokoju wyciszenia, pokoju opieki medycznej i indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pokoju kierownika, pomieszczeniu socjalnym, jadalni i ciągach komunikacyjnych
- wykonano wymiany wszystkich drzwi wewnętrznych i progów drzwiowych
- odmalowano następujące pomieszczenia: pracownia rękodzieła artystycznego, pokój wyciszenia, pokój opieki medycznej i indywidualnego poradnictwa psychologicznego, pracownia plastyczna, łazienka, pomieszczenie gospodarcze, toaleta dla kobiet, toaleta dla mężczyzn, pokój kierownika, pomieszczenie socjalne, pracownia kulinarna, jadalnia, ciągi komunikacyjne
- odmalowano wszystkie ościeżnice drzwiowe

Dzięki przeprowadzonym remontom zostały polepszone standardy świadczonych usług oraz stworzone dogodne warunki pracy i pobytu uczestników w ośrodku.

Na kolejny rok pracy planuje się dalszą realizację zadań statutowych, kontynuację dotychczasowych działań wspierająco – aktywizujących, jak również utrzymanie standardów i jakość świadczonych usług na wysokim poziomie. Ponadto planuje się wdrażanie nowych metod i form terapeutycznych, które będą dostosowane do określonej grupy uczestników jak i zaistniałych potrzeb oraz umacnianie Zespołu Wspierająco – Aktywizującego i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników. W dodatku w dalszym ciągu chcemy umacniać wizerunek ośrodków w środowisku lokalnym oraz pozyskiwać nowych uczestników.

Podsumowując działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach i Filii w Zmysłowie, poprzez realizację zadań kompleksowej rehabilitacji społecznej swoich uczestników, jest bardzo potrzebna i ma korzystny wpływ na umacnianie pozycji osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnościami intelektualnymi w społeczeństwie.

Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Laszczynach
Monika Maj
mgr Monika Maj

.....
/Sporządził – Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy/